

Kallelse Samhällsnämndens arbetsutskott

Tid: torsdag 6 november 2025 kl. 08:30

Plats: Västra Roten, kommunhuset i Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordning
- 4 Anmälan av jäv

Ärenden

5	Information om ekonomisk uppföljning/controlerrapport	2025/10	Simon Dahlgren, ekonom <i>Kl. 8.30</i>
6	Verksamhetsplan och budget 2026 för samhällsnämnden	2025/11	Ivana Egert, sektorchef/Simon Dahlgren, ekonom
7	Länsstyrelsens rekommendationer efter granskning av kommunens miljöbalkstillsyn		Kristian Nordström, enhetschef miljö och bygg <i>Kl. 9.00</i>
	Kaffe		<i>Kl. 9.20</i>
8	Yttrande till mark- och miljödomstolen gällande överklagan av byggsanktionsavgift på fastigheten [REDACTED]	2025/450	Emma Bönnestig, bygglovshandläggare <i>Kl. 9.30</i>
9	Beslut om byggsanktionsavgift för olovligt byggande av maskinhall på fastigheten [REDACTED]	2025/464	Emma Bönnestig
10	Beslut efter ansökan om bygglov för förråd på fastigheten Västra Röd 1:9	2025/444	Emma Bönnestig
11	Beslut efter ansökan om bygglov för tillbyggnader av industribyggnad på fastigheten Pappersbruket 3	2025/436	Henrik Wüst, bygglovshandläggare <i>Kl. 10.00</i>

12	Beslut efter ansökan om bygglov för nybyggnad av enbostadshus och garage på fastigheten Hältorp 1:27	2025/453	Henrik Wüst
13	Byggnation av hundrastgård Lödöse	2025/463	Martin Andersson, enhetschef stadsmiljö <i>Kl. 10.20</i>
14	Drift- och personalbyggnad för VA-enheten	2023/299	Claes-Henric Hirschfeldt, enhetschef VA <i>Kl. 10.40</i>
15	Rättelse i avfallstaxan 2026	2025/83	Ulf Nilsson, enhetschef avfall och återvinning <i>Kl. 11.00</i>
15	Sektorns dialog med arbetsutskottet		<i>Kl. 11.10</i>
16	Information		<i>Kl. 11.40</i>

Mona Burås (S)
Ordförande

Verksamhetsplan och budget 2026 för samhällsnämnden

Dnr SAN 2025/11

Sammanfattning

Samhällsnämnden ska för sitt ansvarsområde anta verksamhetsplan och budget för år 2026. Verksamhetsplanen och budgeten innehåller bland annat nämndens grunduppdrag med tillhörande kvalitetsfaktorer, prioriterade mål och uppdrag, samt fördelning av den ekonomiska ramen mellan nämndens verksamheter.

Kommunfullmäktige har fastställt fyra målområden för innevarande mandatperiod. Samhällsnämndens verksamheter berörs av samtliga dessa mål. Kommunfullmäktige har också gett nämnderna uppdrag och samhällsnämndernas verksamheter berörs av samtliga uppdrag.

Genomlysningen av organisationen från föregående år har resulterat i en mer tydlig organisationsstruktur och ansvarsfördelning samt mer arbete i egen regi, vilket har lett till trygghet i utförandet och förbättrad kvalitet. Kommande år behöver nämndens verksamheter fortsatt arbeta för att öka förbättringskapaciteten och bli ännu bättre på att tillvarata medarbetarnas outnyttjade potential. Service och bemötande ska fortsätta utvecklas för att möta förväntningar på kvalitet, tillgänglighet och service, från alla som bor och verkar i kommunen.

Verksamheterna har även fokuserat på att stabilisera kostnadsutvecklingen, men det kommer att fortsatt läggas stor vikt vid att säkerställa budgetföljsamhet, särskilt inom taxekollektiven där det råder ett historiskt underskott som behöver åtgärdas inom en snar framtid.

Antalet anställda inom taxekollektiven har minskat jämfört med tidigare år, vilket innebär att det finns ett fortsatt behov av att utvärdera organisationens struktur för att säkerställa en högre effektivitet. Heltidsresan har bidragit till en viss ökning av heltidsanställningar, men ytterligare insatser krävs för att få fler att arbeta heltid, stärka arbetsmiljön och ytterligare öka frisktalerna.

Kommande år har verksamheten övergått från en omfattande investeringsnivå till en mer begränsad sådan, då exempelvis större projekt i Lödöse och Lilla Edet centrum avslutas. Vidare krävs en noggrann värdering av framtida investeringar, i linje med underhållsbehov och befolkningsprognoser, då varje investerad krona har betydande långsiktig påverkan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-20

Samhällsnämndens verksamhetsplan och budget 2026, daterad 2025-10-xx

Ekonomisk bedömning

Den föreslagna verksamhetsplanen bedöms möjliggöra att samhällsnämndens skattefinansierade verksamheter kan bedrivas utan att överskrida den av kommunfullmäktige tilldelade budgetramen för 2026.

Sociala konsekvenser

Barns rättigheter och jämställdhet skall särskilt beaktas vid verksamhetens arbete med att förverkliga verksamhetsplan och budget 2026. I samband med mätning av kvaliteten i grunduppdraget ska, i den mån det är möjligt, redovisas och analyseras med kön som indelningsgrund.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden antar verksamhetsplan och budget 2026.

Ivana Egert
Sektorchef

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsens diarium

Beslutet skickas för kännedom till
Kommunchef Elisabeth Linderoth
Ekonomichef Per Einarsson
Enhetschef Amra Cukur
Enhetschef Anethe Johansson
Enhetschef Martin Andersson
Enhetschef Claes-Henric Hirschfeldt
Enhetschef Kristian Nordström
Enhetschef Ulf Nilsson
Ekonom Simon Dahlgren

An aerial photograph of a wide river valley. A large concrete bridge with multiple spans crosses the river. The surrounding landscape is a mix of green fields, brown harvested fields, and dense forests. In the distance, rolling hills are partially obscured by a thick layer of white fog or mist. The sky is clear and blue.

Verksamhetsplan och budget 2026

Samhällsnämnden

LILLA EDETS
KOMMUN

Innehåll

Styrmodell, vision och mål.....	2
Kommunens vision.....	2
Kommunfullmäktiges målområden.....	2
Kommunfullmäktiges uppdrag.....	3
Nämndens verksamhet.....	4
Grunduppdrag.....	4
Verksamhetsbeskrivning.....	4
Gender budgeting.....	5
Kritiska kvalitetsfaktorer.....	5
Nuläge och förutsättningar.....	8
Prioriterade mål.....	9
Uppdrag.....	10
Ekonomi.....	11
Ekonomiskt utrymme och resursfördelning.....	11
Driftbudget.....	11
Investeringar.....	12
Avgiftsfinansierade verksamheter - VA och Avfall.....	15

Styrmodell, vision och mål

Lilla Edets kommuns styrmodell utgår från kommunens övergripande vision, värdegrund, och uppdrag enligt kommunala och statliga styrdokument. Modellen omfattar tre delar:

- Kvalitetsstyrning - Kvalitetssäkring av grunduppdraget med kvalitetsfaktorer och -indikatorer.
- Målstyrning - Planering av utveckling, mål och uppdrag med tillhörande åtgärder.
- Ekonomistyrning - Resursfördelning (ekonomiska ramar/detaljbudget) och ekonomiska styrprinciper.

Kommunens vision

2021 antog kommunfullmäktige visionen för Lilla Edets kommun:

“Göta älvdalens pärla – vi gör det tillsammans!”

Visionen bygger på tre ledord:

- Nyttänkande – vi är kreativa, modiga och utvecklingsinriktade.
- Medskapande – alla ges möjlighet att bidra och påverka.
- Hållbart – vi strävar efter en långsiktigt hållbar utveckling för människor, miljö och ekonomi.

Kommunfullmäktiges målområden

Kommunfullmäktige har formulerat fyra målområden för mandatperioden:

Attraktivt företagsklimat

Fler och växande företag är avgörande för utveckling, tillväxt och en förbättrad välfärd. Ett attraktivt företagsklimat ger människor möjligheten att försörja sig genom eget arbete. Kommunen samverkar aktivt för en ökad service som underlättar och förenklar för företagare.

Bra boende och livsmiljö

Kommunen befinner sig sedan ett antal år i en tillväxtfas som ställer krav på gemensamma processer och långsiktighet för att utveckla attraktiva livsmiljöer. Bostadsbyggande och infrastruktur planeras tillsammans med samhällsservice så att behoven av förskolor, skolor och omsorg tillgodoses.

Hållbar miljö

Alla har ett gemensamt ansvar för att bygga ett hållbart samhälle. Lilla Edets kommun ska vara en kommun i framkant ur ett miljöperspektiv. Kommunens miljöarbete ska bidra till ett ökat miljöengagemang för att skapa ett mer hållbart levnadssätt i hela kommunen.

Ökad hälsa och välbefinnande

Genom samsyn och samordning av resurser ska hälsoläget i kommunen stärkas och förbättras. Inriktningen på insatserna ska vara förebyggande och ha barn och unga och deras familjer i fokus. Barn och unga ska känna att de får stöd, får synas och får ta plats. Samhällets samlade insatser till barn och unga behov anpassas till de behov barn och unga har, både när det gäller innehåll och form. Stödet ska utgå från barnens behov i alla lägen och inte begränsas av organisatoriska strukturer. En av de viktigaste faktorerna för god hälsa är att klara av skolan. En trygg och bra skolgång, meningsfull fritid, goda relationer mellan barn och föräldrar lägger grunden till god självkänsla, utveckling och inflytande över sin egen vardag. Hemmiljöerna behöver vara trygga. Våld i nära relation ska upphöra.

Kommunfullmäktiges uppdrag

För 2026 har kommunfullmäktige formulerat tre uppdrag:

Höja frisktalet bland kommunens medarbetare

Friskare arbetsplatser med friskare medarbetare är ett fokusområde för Lilla Edets kommun. De senaste åren har frisktalet ökat, men målet är att det ska öka ytterligare och i snabbare takt. För att uppnå detta ska kommunen arbeta långsiktigt och förebyggande för att stärka medarbetarnas hälsa och välmående, med särskilt fokus på rehabiliteringsprocessen och verksamheter med hög sjukfrånvaro. Genom att förbättra arbetsmiljön och arbeta förebyggande med de medarbetare som är i riskzonen för sjukskrivning, finns goda förutsättningar att höja frisktalet. Att höja frisktalet är ett årligt uppdrag på längre sikt där målet är en minskning av sjukfrånvaron med 0,5 procent per år.

Ny lagstiftning gällande höjd beredskap

Det nya lagförslaget Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) föreslås träda i kraft 2027 och syftar till att stärka kommuners och regioners förmåga att hantera kriser och höjd beredskap. Det betonar tydligare ansvar, förbättrad samordning, tillgång till nödvändiga resurser, regelbundna utbildningar och övningar, samt förbättrad statlig styrning och finansiering. Lagförslaget är utformat för att skapa en mer ändamålsenlig reglering än tidigare lagar. Kommunen behöver arbeta med att förbereda för att implementera den nya lagstiftningen i organisationen och kommunen, där alla sektorer i förvaltningen måste vara med och bidra.

Öka digitaliseringen

Kommunens digitaliseringsstrategi innefattar att vi ska använda digitalisering för att öka effektivitet och förbättra kommunikationen med invånarna på ett säkert sätt.

De digitala verktygen används både internt och i samverkan med externa parter. De behöver fortlöpande ses över och säkras utifrån informations- och IT-säkerhetsperspektivet, vilket utgår från ökat hot kring exempelvis cyberattacker och ska säkra efterlevnad av tillämpbara lagar och direktiv. Ett av dessa är NIS2, som kommunen behöver fortsätta adressera under 2026. Den största utmaningen i att öka informationssäkerheten är den mänskliga faktorn, varför fortbildning av all personal ska genomföras.

Under 2026 ska vi även fortsätta med att utöka antalet av de mer avancerade e-tjänsterna samt utbilda och stödja sektorerna att själva skapa enklare e-tjänster. Ledord vid skapandet av e-tjänster ska vara effektivisering och automatisering. I arbetet ska vi samverka med andra kommuner i vår omgivning.

Arbetet samordnas av digitaliseringsberedningen (KSAU).

Nämndens verksamhet

Grunduppdrag

Samhällsnämnden har ett brett ansvarsområde som utförs i enlighet med samhällsnämndens reglemente. Samhällsnämnden ansvarar både för serviceinriktad verksamhet och myndighetsutövande med inriktning på plan och bygg, samt miljömässig hållbarhet och hälsa.

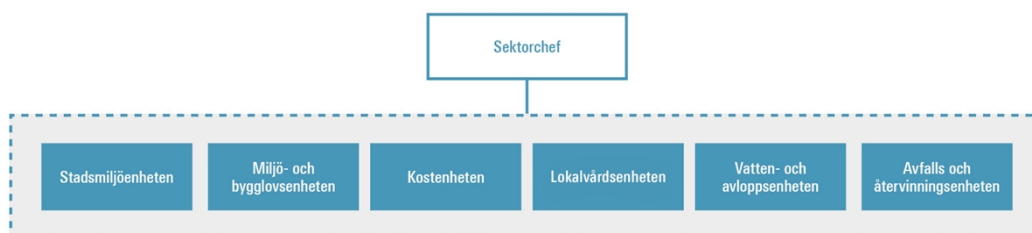
Samhällsnämndens grunduppdrag är den operativa driften av gator, parker, stränder samt skötsel av offentlig miljö. Förvaltning, drift och underhåll av kommunens fasta egendom inklusive skogsinnehav och drift och underhåll av kommunens lokaler ingår i uppdraget. Nämnden hanterar även bygglov, hälsoskyddstillsyn och miljötillsyn.

Vidare ansvarar samhällsnämnden för teknisk försörjning för dricksvatten, avlopp, dagvatten och avfallshantering. Kommunens kostverksamhet, lokalvårdsverksamhet samt vaktmästeriverksamhet ingår också i nämndens uppdrag.

Verksamhetsbeskrivning

Sektor samhälle är organiserad i sex enheter med ca 120 medarbetare.

Sektor samhälle

Stadsmiljöenheten

Stadsmiljöenheten utför nämndens arbete med utveckling, drift och underhåll av kommunens allmänna platser såsom gator, torg, grönytor, parker och lekplatser samt av övrig kommunägd mark. Enheten ansvarar även för elljusspår, vandringsleder och badplatser, samt utför drift och underhåll för fritidsanläggningars utomhusmiljöer så som idrottsplatser och fotbollsplaner. Vidare ansvarar enheten för servicefunktionen vaktmästeri och hanterar även trafikrelaterade frågor samt myndighetsutövning inom trafik och allmän plats.

Miljö- och bygglovsenheten

Enheten ansvarar för prövning och tillsyn gällande miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Annan verksamhet som ligger inom enhetens ansvarsområde är miljöövervakning, naturvård och visst strategiskt miljöarbete. Vidare ansvarar enheten för att pröva ansökningar och anmälningar om olika bygg- och anläggningsåtgärder, samt för tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen. Dessutom ingår energirådgivningen i enhetens uppdrag.

Kostenheten

Kostenheten utför nämndens arbete med att laga och servera mat till förskolor, grundskolor, äldreomsorg och funktionshinderverksamhet inom kommunen. Kostenheten bidrar till att måltiden fyller en socialt viktig funktion för matgästerna och främjar god hälsa.

Lokalvårdsenheten

Enheten utför nämndens arbete med att utföra daglig lokalvård i kommunala verksamheters lokaler samt ansvara för det periodiska underhållet och har ett hygieniskt ansvar.

Vatten- och avlopps-enheten

Vatten- och avlopps-enheten utför nämndens arbete med fyra VA-tjänster: produktion och leverans av dricksvatten, avledning och rening av spillvatten, avledning av dagvatten från fastighet och dagvatten från allmän plats.

Avfalls- och återvinnings-enheten

Avfall- och återvinnings-enheten utför nämndens arbete med insamling och omhändertagande av kommunalt avfall inom kommunen, samt driver kommunens återvinningscentral som är belägen i Göta.

Gender budgeting

Samhällsnämnden har valt att fortsätta utveckla den offentliga miljön med fler gång- och cykelvägar samt aktivitetsytor, och göra den tryggare genom röjning av bostadsnära skog samt utökning av belysningspunkter.

Byggnation av nya gång- och cykelvägar motiveras av statistik och erfarenhet som visar att barn och kvinnor i större utsträckning promenerar och cyklar, medan män oftare använder bil, framför allt i familjer som äger ett fordon. Förbättrad infrastruktur för gående och cyklister bedöms främja jämlik tillgång till säkra och trygga transportalternativ för samtliga grupper.

Vidare är flickor generellt mindre fysiskt aktiva än pojkar och deltar mer sällan i spontanidrott. För att främja flickornas användande av nya aktivitetsytor som byggs upp i kommunen, behöver det vara ett fokus på flickornas behov och intressen.

Därutöver prioriteras röjning av bostadsnära skog och utplacering av fler belysningspunkter, vilket anses särskilt betydelsefullt för att öka den upplevda tryggheten, bland annat i mörka miljöer, då kvinnor och flickor ofta känner större otrygghet i att gå ut ensamma.

Genom dessa åtgärder eftersträvas att offentliga resurser fördelas rättvist mellan kvinnor och män, flickor och pojkar samt att deras skilda behov tillgodoses inom ramen för nämndens arbete.

Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån verksamhetens grunduppdrag ska faktorer som är viktiga för kvaliteten i verksamheten tas fram. De ska spegla god kvalitet och effektivitet utifrån fyra perspektiv: verksamhet, målgrupp, medarbetare, och ekonomi. Genom planering, uppföljning, analys och slutsatser av uppnådda resultat förväntas verksamheten successivt utvecklas och höja sin kvalitet.

Kvalitetsfaktorerna följs upp med hjälp av kvalitetsindikatorer som, där det är möjligt, ska redovisas och analyseras utifrån kön för att främja jämställdhet.

Verksamhetsperspektivet

Kvalitet och effektivitet i verksamheten och processerna.

Kvalitetsfaktor
Robusta verksamheter som klarar grunduppdraget
Effektiv handläggning
Bra samarbete över verksamhetsgränser

Kvalitetsindikator	Kön	Nuvärde	Målvärde
Robusta verksamheter som klarar grunduppdraget			
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	♂		80.0%
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	♀		
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	♂		
Effektiv handläggning			
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Effektivitet - Index			75.0
Bra samarbete över verksamhetsgränser			
Eletive - Index relation till kollegor	♂	3.9	4.0
Eletive - Index relation till kollegor	♀		
Eletive - Index relation till kollegor	♂		

Målgruppsperspektivet

Kvalitet och effektivitet utifrån målgruppernas perspektiv (de vi är till för).

Kvalitetsfaktor
Rättssäkra beslut
God service
Leveranssäkra tjänster med rätt kvalitet

Kvalitetsindikator	Kön	Nuvärde	Målvärde
Rättssäkra beslut			
Andel beslut som har hållit vid överprövning		81.3%	80.0%
God service			
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	♂		80.0%
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	♀		
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	♂		
Leveranssäkra tjänster med rätt kvalitet			

Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	♂		65.0%
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	♀		
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	♂		

Medarbetarperspektivet

Kvalitet och effektivitet med avseende på kompetens, medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö.

Kvalitetsfaktor
Kompetenta medarbetare
God och säker arbetsmiljö
Gott ledarskap

Kvalitetsindikator	Kön	Nuvärde	Målvärde
Kompetenta medarbetare			
Eletive - Mina kollegor tar ansvar och utför sitt arbete med kvalité	♂	4.0	4.0
Eletive - Mina kollegor tar ansvar och utför sitt arbete med kvalité	♂		
Eletive - Mina kollegor tar ansvar och utför sitt arbete med kvalité	♀		
Andel heltidsanställda	♂	81.0%	85.0%
Andel heltidsanställda	♀		
Andel heltidsanställda	♂		
God och säker arbetsmiljö			
Sjukfrånvaro	♂	6.6%	6.5%
Sjukfrånvaro	♀		
Sjukfrånvaro	♂		
Gott ledarskap			
Eletive - Index relation till chef	♂	3.7	4.0
Eletive - Index relation till chef	♀		
Eletive - Index relation till chef	♂		

Ekonomiperspektivet

Kvalitet och effektivitet utifrån god ekonomisk hushållning.

Kvalitetsfaktor
God ekonomisk hushållning
Genomförande av investeringar

Kvalitetsindikator	Kön	Nuvärde	Målvärde
God ekonomisk hushållning			
Driftbudget med max -1% i underskott, Skattekollektivet			-1.0%
Driftbudget med max -1% i underskott, VA			-1.0%
Driftbudget med max -1% i underskott, Renhållning			-1.0%
Genomförande av investeringar			
Genomförda investeringar			80.0%

Nuläge och förutsättningar

Genomlysningen av organisationen från föregående år har resulterat i en mer tydlig organisationsstruktur och ansvarsfördelning samt mer arbete i egen regi, vilket har lett till trygghet i utförandet och förbättrad kvalitet. Kommande år behöver nämndens verksamheter fortsätta arbeta för att öka förbättringskapaciteten och bli ännu bättre på att tillvarata medarbetarnas outnyttjade potential. Service och bemötande ska fortsätta utvecklas för att möta förväntningar på kvalitet, tillgänglighet och service, från alla som bor och verkar i kommunen.

Verksamheterna har även fokuserat på att stabilisera kostnadsutvecklingen, men det kommer att fortsatt läggas stor vikt vid att säkerställa budgetföljsamhet, särskilt inom taxekollektiven där det råder ett historiskt underskott som behöver åtgärdas inom en snar framtid.

Antalet anställda inom taxekollektiven har minskat jämfört med tidigare år, vilket innebär att det finns ett fortsatt behov av att utvärdera organisationens struktur för att säkerställa en högre effektivitet. Heltidsresan har bidragit till en viss ökning av heltidsanställningar, men ytterligare insatser krävs för att få fler att arbeta heltid, stärka arbetsmiljön och ytterligare öka frisktalerna.

Kommande år har verksamheten övergått från en omfattande investeringsnivå till en mer begränsad sådan, då exempelvis större projekt i Lödöse och Lilla Edet centrum avslutas. Vidare krävs en noggrann värdering av framtida investeringar, i linje med underhållsbehov och befolkningsprognoser, då varje investerad krona har betydande långsiktig påverkan.

Prioriterade mål

Varje nämnd formulerar egna mål och uppdrag som vägleder arbetet i verksamheten och fokuserar på utvecklingsområden där särskilda insatser krävs för att nå övergripande mål och skapa goda förutsättningar för kommunens invånare.

Förbättringskapaciteten i nämndens verksamheter ska öka

Varför är detta mål prioriterat?

Med en snabb förändringstakt i samhället och begränsade resurser möjliggör en hög förbättringskapacitet bättre resursfördelning och effektivare användning av skattemedel och avgifter. Om sektorn ständigt förbättrar sina arbetsmetoder och sin service, leder det till högre kvalitet på tjänsterna och mer tillfredsställande resultat för kommuninvånarna. Förbättringskapaciteten gör att verksamheternas tjänster kan hålla jämna steg med medborgarnas förväntningar och behov utan stora kostnadsökningar. Levererar sektorn tillförlitliga och effektiva tjänster ökar också kommuninvånarnas förtroende för kommunen i stort, vilket bidrar till målet att vara en kommun med bra boende och livsmiljö samt attraktivt företagsklimat.

Vad är problemet/utmaningen idag?

En förutsättning och utmaning för att förbättra servicen till kommuninvånarna är att verksamheterna ska införa lösningar som kan höja kvaliteten på tjänsterna. Nya lösningar som förbättrar kvaliteten hittas framför allt hos medarbetarna som arbetar verksamhetsnära. Förbättringsarbete kräver kapacitet det vill säga resurser och kompetens, men även en utpekad riktning mot att utveckla interna processer, roller och arbetssätt.

Vilka konkreta effekter är önskvärda inom målområdet?

Förbättringar inom nämndens verksamheter gällandes effektivitet, kommunikation och samarbete.

Valda strategier för måluppfyllelse

Strategin är att skapa en organisation som ständigt utvecklar och implementerar effektiva arbetsmetoder.

Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse

- att skapa förutsättningar och utrymme för förbättringsarbete och utveckling.
- att identifiera insatser som förbättrar verksamhetens effektivitet, kommunikation och samarbete.
- att tillse att beslutade förbättringsinsatser genomförs.
- att följa upp och utvärdera förbättringsinsatserna.

Indikator	Nuvärde	Målvärde
Minst tre förbättringsinsatser per verksamhet		18

Uppdrag

Uppdrag

Genomföra ett utvecklingsarbete med syfte att stärka kvaliteten i service och bemötande

Beskrivning:

Uppdraget syftar till att utveckla service och bemötande i linje med kommunens vision om att skapa ett attraktivt samhälle där alla känner sig välkomna, trivs, utvecklas och mår bra. Uppdraget ska leda till att möjligheten till inflytande och delaktighet förstärks för människor som bor och verkar i kommunen, samt en höjning av kvaliteten på bemötande och tillgänglighet.

Sektor samhälle ska:

- Vidareutveckla ett mer enhetligt och serviceinriktat bemötande, med särskilt fokus på tillgänglighet, likabehandling och professionellt förhållningssätt.
- Säkerställa att synpunkter från kommuninvånare och företagare används som underlag för förbättringar inom nämndens verksamheter.

Ekonomi

Ekonomiskt utrymme och resursfördelning

I detta kapitel redovisas nämndens ekonomiska utrymme för 2026 samt fördelning av de ekonomiska resurserna. Resursfördelningen redovisas över fem år: föregående års utfall, innevarande års budget, samt budget för nästkommande tre år.

Samhällsnämnden (tkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter	15 306	11 179	8 903	8 903	8 903
Kostnader	-91 076	-92 458	-99 400	-101 221	-101 531
Nettokostnad	-75 770	-81 279	-90 498	-92 318	-92 628

I nämndens budgettram för 2026 har följande justeringar gjorts:

Budgetförändringar(tkr)	
Ingående budget 2025	-78 662
Ramjustering	-1 750
Politiska prioriteringar	-600
Ramjustering Lokalvård	-70
Ramjustering Städ	-3 848
Ramjustering vaktmästeri	-1 784
Beslutad Ram 2026	-86 714
Kapitaltjänstkostnader	-1 275
Lönekompensation 2025	-1 341
Lönekompensation 3 mån. 2026	-447
Prisindex	-720
Budgettram 2026	-90 498

Driftbudget

Verksamheternas budgeterade kostnader och intäkter redovisas i nedanstående tabell med summering och jämförande siffror för föregående år.

Verksamhet	2025 Intäkter	2025 Kostnader	Netto	2026 Intäkter	2026 Kostnader	Netto	2025/2026 Skillnad
Stadsmiljö	1 152	-32 321	-31 169	1 253	-38 273	-37 021	-5 863
Kost	2 080	-33 746	-31 666	2 234	-34 515	-32 281	-615
Lokaler	120	-944	-824	0	0	0	824
Miljö & Bygg	3 982	-10 344	-6 362	3 518	-10 160	-6 642	-280
Lokalvård	3 705	-14 135	-10 430	115	-12 616	-12 501	-2071
OH- sektor samhälle	140	-968	-828	1 783	-3 836	-2 053	-1 225
Summa	11 179	-92 458	-81 279	8 903	-99 400	-90 498	-9 230

Stadsmiljö har fått den största tilldelningen. Här ingår bland annat medel för att överta vaktmästare från socialnämnden och lokalvården, övertagande av byggnader som förut tillhörde ett eget ansvar. Vidare har stadsmiljö fått tilldelningar för investeringar i gatubelysning, röjning av bostadsnära skog samt övertagande av statlig väg. Inom miljö och bygg har tilldelning gjorts för kalkning av sjöar. Inom ramen för det gemensamma ansvaret har interndebiteringen inom skattekollektivet återförts, och medel har avsatts för att möjliggöra anställning av en verksamhetsutvecklare.

Flerårsplan

Flerårsplan	2026	2027	2028
Stadsmiljö	-37 021	-37 961	-38 271
Kost	-32 281	-32 852	-32 852
Miljö & Bygg	-6 642	-6 739	-6 739
Lokalvård	-12 501	-12 683	-12 683
OH-sektor samhälle	-2 053	-2 083	-2 083
Summa	-90 498	-92 318	-92 628

Planen för budgeten framåt är baserat på äskningar för 2027 och 2028 vilket innefattar bland annat ökade driftskostnader för Norra Gossagården och fortsatta investeringar i gatubelysningsanläggningen.

Investeringar

Nedan redovisas den planerade fördelningen av nämndens investeringsutrymme för de kommande tre åren.

Samhällsnämnden, skatt	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Ofördelat anslag	500	500	500
Stadsmiljö, Planerat underhåll	6 500	6 500	6 500
Stadsmiljö, trafikåtgärder	13 500	6 000	21 000
Stadsmiljö, offentliga rum	14 600	2 000	0
Stadsmiljö, ofördelat anslag	500	500	500
Lokaler	500	2 000	1 000
Summa	36 100	17 500	29 500

Stadsmiljö	
Planerat underhåll	6 500
Trafikåtgärder	
Hantverkaregatan; Gång- och cykelbana mellan Gärdhemsgatan - Postgatan	1 000
Göteborgsvägen södra delen LE, upprustning	2 000
Fuxneravägen, ersätt gångbana vid kyrkogårdshörnet	500
Timmervägen; Gång- och cykelväg Ryrsoholmsvägen- Ryrsjön	3 500
Högstorpavägen; Gång- och cykelväg etapp 2	3 500
Hedevägen; Gångbana	1 000
Solgatan; Gång- och cykelväg + vägräcke i backen	2 000
Offentliga rum	
Storgatan delen Järnvägsgatan-Gångbron, upprustning	4 000
Lödöse centrum pakering, skansgatan	1 500
Utegyms Lödöse	500
Aktivitetsytor	3 000
Lekplats Fuxernavägen, Lilla Edet; upprustning närlekplats	500
Digitala informationskärmar till infarterna.	1 000
Hundrastgård Lödöse	600
Ströms slottspark; norra entrén	1 500
Ofördelat anslag	500
Lokaler	500
Summa	33 600

VA	Budget 2026		Budget 2027		Budget 2028	
VA, Nyinvesteringar	1 000		1 000		1 000	
VA, förnyelse	30 950		28 000		26 550	
VA, Utbyggnad nya VA system	0		43 500		96 000	
VA, Exploateringsinvesteringar	9 910	-8 829	7 370	-5 854	4 657	-4 116
Summa	41 860	-8 829	79 780	-5 854	128 207	-4 116

VA		
Förnyelse	Utgifter	Inkomster
VA Skogsliden	2 400	
VA Högstorp etapp 2	7 500	
VA Bergsvägen	2 500	
VA Kommunvägen	2 200	
DV Parkvägen - Strandvägen	600	
VA Byte betäckningar, teleskopsstänger ventiler 2026	700	
Övriga römnätsinvesteringar	1 000	
VA Göteborgsvägen/Edsgatan- Smedjegatan	4 800	
Relineing	1 700	
VA Högstorp etapp 1	1 000	
Larm externa reningsverk	300	
Rötkammare	2 300	
Byta rens-galler	250	
Oförutsett	1 300	
Mixer till Lödöse	400	
Slampressar Hjærtum och Nygård	500	
Bassänger	300	
Carport VV	300	
Ström tryckstegringsstation plåtbeklädnad	100	
Borgaråsen skalskydd	400	
Göta Skalskydd	400	
VA, Nyinvesteringar		
Singelserviser, exkl anslutningsavg	1 000	
VA, Exploateringsinvesteringar		
Lödöse, Norra Gossagården	6 900	-6 900
Del av Tingberg 14:1	3 010	-1 929
Summa VA	41 860	-8 829

Avfall	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
EX-klassade miljöcontainrar ÅVC	1 500		
Nya fordon	6 000		
Tvåfackskärl, fastighetsnära insamling	8 200		
Summa	15 700	0	0

Avgiftsfinansierade verksamheter - VA och Avfall

I detta stycke redovisas samhällsnämndens ekonomiska utrymme för de avgiftsfinansierade verksamheterna. Resursfördelningen redovisas över fem år: föregående års utfall, innevarande års budget, samt budget för nästkommande tre år.

Vatten och avlopp	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter	47 232	51 834	53 356	54 423	55 512
Kostnader	-51 419	-50 834	-50 856	-52 423	-55 512
Nettokostnad	-4 187	1 000	2 500	2 000	0

I budgeten för 2026 är målet att återställa 2,5 mnkr. Det finansiella utrymmet skapas genom att behovet av översvämningsutredningar, som under 2025 innebar betydande kostnader, nu har minskat avsevärt. Därtill har organisationen anpassats personellt, vilket har resulterat i lägre lönekostnader jämfört med föregående år. En justering av taxan med 2 % från 2025 års nivå bidrar också till att stärka budgetförutsättningarna. Planen är att det ackumulerade underskottet helt och hållet kommer att vara återställt i slutet på 2027.

Avfall	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Intäkter	24 024	24 412	28 282	30 990	31 609
Kostnader	-26 198	-23 912	-27 782	-29 490	-31 609
Nettkostnad	-2 174	500	500	1 500	0

I budgeten för 2026 har hänsyn tagits till införandet av fastighetsnära insamling. Detta medför initiala kostnader kopplade till implementeringen, men förväntas även generera intäkter som på sikt ska täcka de löpande utgifterna. Målsättningen är att insamlingen ska vara fullt ut genomförd till mitten av 2026. Vid utgången av 2027 är ambitionen att hela det ackumulerade underskottet ska vara återställt.

Länsstyrelsens rekommendationer efter granskning av miljöbalkstillsynen i Lilla Edets kommun

Dnr SAN 2023/616

Sammanfattning

Länsstyrelsen genomförde den 13 februari 2024 en uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i Lilla Edets kommun. Den 23 september 2024 lämnades en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen med möjlighet för kommunen att yttra sig eller redovisa vad som gjorts för att avhjälpa brist. Kommunen har svarat på denna underrättelse och därefter lämnat in dokument som visar på genomförda åtgärder.

Länsstyrelsen bedömer att samhällsnämnden har arbetat vidare med de brister i miljöbalkstillsynen som tidigare påtalats efter granskning och har redovisat tillräckliga uppgifter som svar på länsstyrelsens underrättelse. Länsstyrelsen beslutade därför den 9 oktober 2025 att avsluta detta ärende om uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen. Beslutet innehåller dock ett antal rekommendationer till nämnden.

Länsstyrelsen påpekar att det är viktigt att samhällsnämnden fortsätter arbetet med att säkerställa att kraven i lagstiftningen är uppfyllda. Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet med att få till en så realistisk behovsutredning som möjligt. Länsstyrelsen bedömer att framför allt behovet för hälsoskyddstillsynen behöver ses över ytterligare. De anser att nämnden behöver följa upp sin bedömning om 1150 timmar är ett realistiskt antagande då deras erfarenhet är att utgångspunkten med 1000 timmar per år som kan läggas på handläggning är en rimlig bedömning som de flesta kommuner anser stämmer med verkligheten. En ökning till mer än 1000 effektiva timmar per år har endast varit möjligt i större kommuner där personalen är mycket specialiserad och har få olika arbetsuppgifter. Nämnden behöver även fortsätta utveckla behovsutredningen med den lokala kopplingen och beskrivning av förutsättningar och utmaningar i kommunen.

Vidare anser man att nämnden ska ta fram en handlingsplan för att visa hur mer resurser för tillsynsverksamheten ska kunna tillskapas då resursbehovet är större än de tillgängliga resurserna. Länsstyrelsen bedömer att det inte är rimligt med den höga grad av effektiv handläggningstid som nämnden beslutat om när samtidigt kostnadstäckningsgraden genom avgifter ligger väldigt lågt. Den låga kostnadstäckningsgraden kan i stället var en indikation på att den effektiva handläggningstiden för handläggarna inte kan räknas alltför högt. Tillsynsplanen bör dessutom antas även av jävsnämnden. Miljöbalkstaxan bör ses över och andra förbättringar av kostnadstäckningsgraden bör genomföras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-27

Länsstyrelsens beslut om avslut av ärende, daterad 2025-10-09

Ekonomisk bedömning

Länsstyrelsens beslut har inte någon direkt ekonomisk påverkan, men ska kommunen uppnå länsstyrelsens rekommendationer så behöver taxan justeras och resurser tillföras för att möjliggöra en förstärkning i syfte att uppnå det bedömda resursbehovet.

Sociala konsekvenser

Länsstyrelsens beslut får inte någon direkt social konsekvens, men om kommunen följer länsstyrelsens rekommendationer skulle tillsynen stärkas vilket i sin tur bör få positiva effekter på människors hälsa och miljön.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden noterar informationen.

Ivana Egert
Sektorchef

Lilla Edet kommun, genom
Samhällsnämnden
kommun@lillaedet.se

Beslut om avslut av ärende utan ytterligare krav, Länsstyrelsens granskning av miljöbalkstillsynen i Lilla Edets kommun.

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att avsluta sitt ärende 503-22473-2024 Uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i Lilla Edets kommun, utan krav på ytterligare åtgärder

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsens genomförde den 13 februari 2024 uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i Lilla Edets kommun. Resultat och bedömningar från uppföljningen är redovisade i vår rapport den 22 april 2024.

Länsstyrelsen har 23 september 2024 lämnat en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen med möjlighet för kommunen att yttra sig eller redovisa vad som gjorts för att avhjälpa bristerna.

Samhällsnämnden har den 27 november 2024 lämnat in ett yttrande med redovisning av genomförda åtgärder.

Kommunen har senare den 17 juni 2025 respektive 29 juli 2025, efter förfrågan från Länsstyrelsen, lämnat in dokument som visar på genomförda åtgärder. Detta omfattar behovsutredning, tillsynsplan, uppföljning av verksamheten, taxa för tillsynen, riktlinjer för ärendehantering, kompetensförsörjningsplan samt delegationsordning och reglemente för jävsnämnden.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att samhällsnämnden har arbetat vidare med de brister i miljöbalkstillsynen som Länsstyrelsen tidigare påtalat

efter sin granskning. Nämnden har redovisat tillräckliga uppgifter som svar på Länsstyrelsens underrättelse.

Länsstyrelsen väljer därför att avsluta detta ärende om uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen.

Som positivt kan nämnas en tydlig och överskådlig kompetensförsörjningsplan samt en utvecklad uppföljning av miljöbalkstillsynen som visar på genomförandegrad och effekt av tillsynen. Kommunen har även redovisat delegationsordning och reglemente för jämsnämnden samt riktlinje för effektiv ärendehantering och nämndadministration” som visar på att det finns en tydlighet med hur olika ärenden ska handläggas beroende på vilken nämnd som är ansvarig.

Nämnden har arbetat vidare med behovsutredning och tillsynsplan och redovisat aktuella dokument för 2025. Nämnden har även redovisat hur man avser arbeta vidare med taxa för tillsynen och kostnadstäckningen.

Det finns dock fortfarande några områden där fortsatt utveckling behövs. Länsstyrelsen lämnar därför rekommendationer enligt nedan att arbeta vidare med

Länsstyrelsens rekommendationer

Det är viktigt att samhällsnämnden fortsätter arbetet med att säkerställa att kraven i lagstiftningen är uppfyllda. Länsstyrelsen förutsätter att ni i ert arbete även tar med er de lärdomar och rekommendationer som vår uppföljning lett till.

Behovsutredningen

Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet med att få till en så realistisk behovsutredning som möjligt. I utredningen för 2025 syns stora resursbehov för 2025 för att exempelvis inventera verksamheter och genomföra förstagångsbesök. Om detta arbete inte har kunnat genomföras 2025 så behöver behovet tas med till kommande år och med fördel fördelas över flera år för ett jämnare resursbehov över åren. Länsstyrelsen bedömer att framför allt behovet för hälsoskyddstillsynen behöver ses över ytterligare.

I den behovsutredning som redovisats så var utgångspunkten för hur många årsarbetare som behövs en beräkning på 1000 timmar effektiv handläggningstid per årsarbetskraft, enligt tjänstemännens

förslag. Detta enligt den modell som Miljösamverkan Väst tagit fram och som används av de flesta kommuner i Västra Götaland och Halland.

Samhällsnämnden valde att ändra underlaget för beräkning av resursbehovet från 1000 till 1150 timmar effektiv handläggningstid, Länsstyrelsen ifrågasätter om nämnden, genom att ändra denna faktor i beräkningarna, har fått fram ett realistiskt behov. I stället finns risken att det verkliga resursbehovet inte längre blir synligt i behovsutredningen. Länsstyrelsen anser att nämnden behöver följa upp sin bedömning om 1150 timmar är ett realistiskt antagande.

Länsstyrelsens erfarenhet är att utgångspunkten med 1000 timmar per år som kan läggas på handläggning är en rimlig bedömning som de flesta kommuner anser stämmer med verkligheten. För mindre kommuner, där handläggarna behöver arbeta med många olika sakområden och delta i många olika arbetsuppgifter, är erfarenheten att den effektiva handläggningstiden ofta kan behöva minskas något, till kanske 850–900 timmar per person och år. En ökning till mer än 1000 effektiva timmar per år har endast varit möjligt i större kommuner där personalen är mycket specialiserad och har få olika arbetsuppgifter.

Nämnden behöver även fortsätta utveckla behovsutredningen med den lokala kopplingen och beskrivning av förutsättningar och utmaningar i kommunen.

Tillsynsplanen

Personalbudgeten för 2025 innebär att det finns utrymme för 7,76 miljöinspektörer, livsmedelsinspektörer, kommunekolog, chef samt administratör. Detta är en viss utökning jämfört med budgeten för 2024. Det finns dock fortsatt en differens mellan behovet av resurser och tillgängliga resurser vilket innebär att prioriteringar måste göras inom verksamheten.

Intäktsbudgeten för 2025 innebär att ca 1150 timmar av handläggningstiden måste läggas på sådant avgiftsfinansierat arbete som teoretiskt bör kunna faktureras. Nämndens beslut att minska övrig tid innebär att utvecklings- och kvalitetsarbete begränsas.

Länsstyrelsen anser att det är positivt med den utökning av antalet tjänster som gjorts från 2024 till 2025. Det råder dock fortfarande en stor differens mellan resursbehov och tillgängliga resurser, då ca 20–25 % av behovet saknas. Nämnden bör därför ta fram en

handlingsplan för hur mer resurser för tillsynsverksamheten ska kunna tillskapas.

Länsstyrelsen bedömer att det inte är rimligt med den höga grad av effektiv handläggningstid som nämnden beslutat om när samtidigt kostnadstäckningsgraden genom avgifter ligger väldigt lågt. Den låga kostnadstäckningsgraden kan i stället var en indikation på att den effektiva handläggningstiden för handläggarna inte kan räknas alltför högt.

Länsstyrelsen anser även att kommande tillsynsplan behöver antas av båda de ansvariga nämnderna, alternativt att Samhällsnämnden och Jävsnämnden antar varsin plan för den tillsyn de är ansvariga för.

Taxa och kostnadstäckning

Kommunen har inte reviderat Miljöbalkstaxan inför 2025 och har inte heller höjt den genom indexuppräknings, men planen är att börja indexreglera inför 2026 då gällande taxa ger stöd för detta.

Kostnadstäckningen för miljöenhetens prövning och tillsyn ökade från 32 % 2023 till 33 % 2024. Arbetet fortsätter internt med att fokusera på effektiviseringar som leder till en högre kostnadstäckning, men inför 2026 behöver taxorna sannolikt ses över för att möjliggöra en ökad kostnadstäckning.

Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att ta fram en uppdaterad taxa för miljöbalkstillsynen med fortsatt möjlighet att räkna upp taxan utifrån index. Nämnden behöver också kontinuerligt arbeta med att försöka förbättra kostnadstäckningen så att verksamhetsutövare eller enskilda som är föremål för tillsyn betalar för denna när det inte är uppenbart oskäligt. Nämnden kan behöva ta fram rutiner och liknande som underlättar för handläggarna att debitera för genomförd tillsyn.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Kommunallagen (2017:725)

6 kap 7 § andra stycket. En nämnd får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver.

6 kap. 28 § punkt 3. En förtroendevald är jävig, om ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till.

7 kap 4 §. I fråga om jäv för de anställda ska bestämmelserna i 6 kap. 28–32 §§ tillämpas.

Miljöbalken

26 kap 1 § Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,
2. underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och
3. fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga. *Lag (2020:627).*

26 kap 1 a § Med tillsynsvägledning avses att

1. utvärdera, följa upp och samordna tillsynen, och
2. ge råd och stöd till tillsynsmyndigheterna.

Tillsynsvägledningen syftar till att säkerställa att tillsynen bedrivs ändamålsenligt. *Lag (2020:627).*

26 kap 3 § tredje och fjärde stycket. Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet.

26 kap 8 § Länsstyrelsen får förelägga en kommun som inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens tillsynsuppdrag att avhjälpa bristen. *Lag (2020:627).*

Miljöbalken proposition 1997/98:45.

Regeringen vill understryka vikten av att myndigheternas verksamhet i möjligaste mån avgiftsfinansieras. Tillsynen över hela miljöbalkens område bör som idag som huvudprincip vara avgiftsfinansierad.

Miljötillsynsförordningen

1 kap 6 § Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Förordning (2020:647)

1 kap 7 § En tillsynsmyndighet ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Förordning (2020:647)

1 kap 8 § En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den behovsutredning som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.

Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som avses i 3 kap. 19 §. Förordning (2020:647).

1 kap 9 §. Av 3 och 8 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att en tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och att myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor. Förordning (2020:647).

1 kap 12 § En tillsynsmyndighet ska årligen följa upp och utvärdera sin tillsynsverksamhet. Förordning (2020:647)

1 kap 20 §. Den myndighet som prövar om uppgiften att utöva tillsyn kan överlåtas, ska vid sin prövning ta hänsyn till

1. omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan,
2. den kommunala nämndens förutsättningar för att uppfylla kraven i 6-12 §§,
3. den kommunala nämndens förutsättningar för att utöva tillsyn över tillsynsobjektens hantering av kemiska produkter i den utsträckning sådan hantering förekommer,
4. kommunens interna ansvarsfördelning för drift av och tillsyn över kommunala verksamheter,

5. myndighetens egna förutsättningar för att fortsättningsvis kunna ge effektiv tillsynsvägledning i frågor som rör tillsynsobjekten,
6. möjligheten att inom ett län utöva en effektiv tillsyn, och
7. övriga frågor av betydelse för överlåtelse av tillsynsuppgiften.

När det gäller tillsyn över kommunala verksamheter får tillsynsuppgiften inte överlåtas om kommunen har en nämndorganisation som strider mot 6 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725) eller om kommunens interna ansvarsfördelning för drift och tillsyn av andra organisatoriska skäl inte är lämplig med hänsyn till förutsättningarna för en effektiv tillsyn. Förordning (2020:647).

1 kap 21 § En tillsynsmyndighet som har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn till en kommunal nämnd ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynen. Om förutsättningarna för överlåtelse enligt 20 § inte längre finns, ska tillsynsmyndigheten återkalla överlåtelsen. En återkallelse får avse ett visst eller vissa tillsynsobjekt eller en typ av tillsynsobjekt. Förordning (2020:647).

3 kap 16 § Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen.

Information

Som stöd i ert arbete att utveckla tillsynen så ska Länsstyrelsen enligt miljötillsynsförordningen (3 kap 16 §), som tidigare nämnt, ge tillsynsvägledning. Länsstyrelsen vill uppmuntra er att vid behov begära tillsynsvägledning.

Beslutande

Beslutet har fattats av Lotta Sahlin Skoog med Helena Laneby som medverkande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Yttrande till mark- och miljödomstolen gällande överklagan av byggsanktionsavgift på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2023-395-38

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen har gett samhällsnämnden möjlighet att yttra sig över inkommen skrivelse i mål gällande överklagan av byggsanktionsavgift.

Samhällsnämndens beslut (SAN § 6, 2025-01-23) om att påföra byggsanktionsavgift för att påbörjat tillbyggnad innan startbesked lämnats har prövats av länsstyrelsen. Länsstyrelsen beslutade den 25 mars 2025, ärende 29599-2024, att avslå överklagan. Den avgiftsskyldige har därefter överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

I skrivelsen till mark- och miljödomstolen åberopar den avgiftsskyldige att:

- ett tidigare bygglov från 2006 ger honom rätt att återuppbygga det nedbrunna huset så att det får samma markavtryck som innan branden utan att behöva ansöka om bygglov,
- bygglovsenheten har beräknat sanktionsarean felaktigt och
- bygglovets långa och felaktiga handläggning gjorde att han var tvungen att montera det nya plåttaket för att skydda kvarvarande delar av byggnaden innan bygglov lämnats.

Bygglovsenheten bemöter påståendena i det förslag till yttrande som har skrivits för samhällsnämndens räkning.

Beslutsunderlag

- Föreläggande från domstolen att inkomma med synpunkter på överklagan i mål nr. P 1914-2025, MB-2025-395-36
- Yttrande till mark- och miljödomstolen daterat 2025-10-13, MB-2023-395-39
- Bilagor till yttrande till mark- och miljödomstolen:
  1. Kopia på anmälan om rivning, dnr MB-2022-491-1
  2. Fotografier tagna av räddningstjänsten efter branden den 12 juli 2022, MB-2023-395-14
  3. Bygglovsritning tillhörande ärende MB-2023-660 som ligger till grunden för beräkning av tillkommande byggnadsarea, MB-2023-395-17.
  4. Tjänsteskrivelse, förslag till beslut om byggsanktionsavgift på fastigheten [REDACTED] daterad 2023-12-17, MB-2023-395-20

Ekonomiska konsekvenser

Mark- och miljödomstolens prövning medför inga juridiska kostnader för kommunen. Får kommunen rätt tillfaller sanktionsavgiften kommunen.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden beslutar att anta sektorns yttrande till mark- och miljödomstolen daterat 2025-10-13.

Emma Bönnestig
Bygglovshandläggare
0520-65 98 81
emma.bonnestig@lillaedet.se

Beslut expedieras till:

Mark- och miljödomstolen (ange målnummer P 1914-25) www.domstol.se/skickadigitalt
Bygglovsenheten

Beslut om byggsanktionsavgift för olovligt byggande av maskinhall på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2025-373-11

Förslag till beslut

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] påförs en byggsanktionsavgift om 303 114 kronor för att utan startbesked har påbörjat byggnationen av en maskinhall.

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] ges tillfälle att snarast, dock senast 3 månader från att detta beslut vunnit laga kraft inkomma med en ansökan om bygglov för maskinhall.

Viktig information om byggsanktionsavgiften

Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast. Bygglovsenheten kommer därför att följa upp ärendet tills dess att rättelse har skett.

Beslutsunderlag

- Översiktskarta, MB-2025-373-2
- Anmälan om olovligt byggande, MB-2025-373-1
- Anteckningar från besiktning den 16 juni 2025, MB-2025-373-4
- Beräkning av byggsanktionsavgift (Boverkets guide), MB-2025-373-7
- Planritning av den nya byggnaden (maskinhallen), MB-2025-373-8
- Svar på kommunikering, MB-2025-373-10

Sammanfattning av ärendet

Ärendet gäller en byggnad strax öster om Västerlanda kyrka på fastigheten [REDACTED] (fastigheten). Fastigheten berörs inte av detaljplan. Byggnaden som håller på att färdigställas ska bli en isolerad maskinhall. Den uppförs i en våning, har en area på 746 m² och två större portar, en i söder och en i väster. Bredvid byggnaden, på samma fastighet, står en oisolerad maskinhall. Även denna saknar bygglov. För den äldre maskinhallen har preskriptionstiden inträtt, vilket innebär att samhällsnämnden inte kan kräva rättelse och därför prövas inte den i detta ärende.

Den avgiftsskyldige äger fyra fastigheter i trakten av Västerlanda som tillsammans utgör en bebyggd lantbruksenhet, enligt fastighetstaxeringen. I fastigheterna ingår en hektar skog, tre hektar åkermark och två hektar betesmark. Den avgiftsskyldige bor och driver företaget [REDACTED] på fastigheten [REDACTED], vilket är en

grannfastighet till den aktuella fastigheten. På bostadsfastigheten finns även ett stall för två hästar. Hästarna ingår inte någon näringsverksamhet. Öster om fastigheterna ligger bostadshus och Västerlanda förskola. Väster och norr om bebyggelsen ligger skog. Fastighetsägarens skog och marker ligger cirka 2,3 kilometer (fågelvägen) väster om maskinhallarna.

Det krävs inte bygglov för en ekonomibyggnad för jordbrukets och skogsbrukets behov, om åtgärden vidtas i ett område som inte omfattas av en detaljplan. Fastigheten ligger utanför område med detaljplan. Jordbruk innebär att mark bearbetas för att producera livsmedel, djurfoder eller energiråvara samt djurhållning för livsmedelsförsörjning. Det räcker inte att se till fastighetens taxering vid bedömning om en ekonomibyggnad är bygglovsbefriad. Hänsyn måste även tas till om byggnaden behövs för att bedriva den pågående areella näringen. Fastighetsägaren har inte visat att åkermarken och betesmarken används för att producera livsmedel, djurfoder eller energiråvara. Bedömningen är därför att det inte pågår ett aktivt jordbruk på den avgiftsskyldiges marker. Skogsbruket (en hektar) har en mycket begränsad omfattning. De maskiner och fordon som den avgiftsskyldige har uppgett är anledningen till att maskinhallen har uppförts bedöms i huvudsak inte användas i skogsbruket. Den avgiftsskyldige sköter snöröjning och utför vägarbeten i trakten samt driver bilverkstad, vilket får ses som självständiga näringsverksamheter.

Jord- och skogsmarken som enligt fastighetsägaren är skälet till behovet av den nya maskinhallen är på sammanlagt 6 hektar. Maskinhallen är på 746 m². Därutöver finns ytterligare en maskinhall på cirka 1 500 m². Maskinhallarnas storlek antyder att de inte endast är uppförda för skogsbrukets behov. Den inkomst som skogen ger bedöms vara låg och står inte i proportion den förvaringsyta de två maskinhallarna ger. Inte heller bedöms skogsbruket ha behov av en så omfattande maskin- och fordonspark som enligt den avgiftsskyldige är skälet till att den nya maskinhallen har uppförts.

Maskinhallarna ligger på en egen fastighet, skild från bostadshus och markerna de ska tjäna. De omges av skog (som inte tillhör fastighetsägaren), bostadshus och gräsmatta. Även om fastigheterna ligger lantligt upplevs de inte tillhöra ett jord- eller skogsbruk. I den närmaste omgivningen ligger en bilverkstad, ett bygg- och markentreprenadföretag, en förskola och bostadshus. Det saknas ladugård, stall, gödselstack, åkrar, betande djur och föremål som ensilagebollar och inhägnader som är karaktäristiska element för areella näringar. De två plåtklädda maskinhallarna bildar inte ett gårds- eller brukscenter. Bygglovsenheten menar att byggnaden inte kan betraktas som en bygglovsbefriad ekonomibyggnad enligt plan- och bygglagens mening med hänsyn till byggnadens funktion, storlek, utformning och placering. Det finns därför skäl för samhällsnämnden att ta ut en byggsanktionsavgift för att maskinhallen har påbörjats utan lämnat startbesked med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen (PBL).

Vidare bedömer bygglovsenheten att bygglov för maskinhallen sannolikt kan ges i efterhand då byggnaden trots sin storlek inte dominerar i landskapet och placeringen inte verkar påverka den närliggande omgivningen negativt, varför det även finns själv för samhällsnämnden att besluta om lovföreläggande med stöd av 11 kap. 17 § PBL.

Maskinhallen är trots sin storlek en enkel byggnad som består av isolerade, reglade ytterväggar med fasadplåt. Det isolerade plåttaket vilar på öppna takstolar. Golvet består av grus. Invändigt är byggnaden enbart ett stort rum. Byggsanktionsavgiften bedöms därför inte stå i rimlig proportion till byggnadens utförande. Då den inte heller bedöms medföra någon betydande påverkan på omgivningen kan överträdelsen ses som mindre

allvarlig. Byggsanktionsavgiften föreslås därför sättas ner till hälften, från 606 228 kronor till 303 114 kronor, med stöd av 11 kap. 53 § PBL.

Kommunicering

Fastighetsägaren har fått ta del av sektorns bedömning och information om byggsanktionsavgiften samt skälig tid för att göra rättelse. Nedan följer en sammanfattning av hans svar på kommunikeringen.

Byggnaden som uppförts på min fastighet bör klassificeras som en bygglovsbefriad ekonomibyggnad eftersom:

1. Fastigheten är belägen utanför område med detaljplan.
2. Byggnaden är avsedd att användas i direkt anslutning till jordbruksverksamhet som maskinhall, lager eller annan funktion.
3. Byggnaden är placerad med hänsyn till gällande avståndsregler, 4,5 meter från tomtgräns.
4. Byggnaden är proportionerlig i förhållande till verksamhetens behov, dominerar inte över befintlig bebyggelse och påverkar inte omgivningens karaktär negativt.
5. Boende planeras inte i byggnaden, vilket alltid kräver bygglov.
6. Enligt Skatteverket bedrivs näringsverksamhet i form av jord/skogsbruk på fastigheten. Fastigheten är taxerad som bebyggd lantbruksenhet. Handläggaren menar att det inte är detsamma som att bedriva areell näring. Att samhällsnämnden gör en annan bedömning än Skatteverket är rättsosäkert.

Handläggaren anser att markarealen är för liten för att fastigheterna ska kunna utgöra ett jord- och skogsbruk. Är kravet att man ska kunna leva på jord- och skogsbruket borde många ekonomibyggnader beläggas med sanktionsavgift i kommunen.

Kommunikeringen innehåller flera subjektiva bedömningar. Till exempel att släpkärror som ska förvara i ekonomibyggnaden är för klena för att göra särskild nytta vid jord- och skogsbruk. Detta visar på okunskap hur ett jord- och skogsbruk bedrivs och vilken typ av maskiner och inventarier som erfordras och hur de användas.

Synpunkterna bemöts under bygglovsenhetens bedömning.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § PBL, ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen m.m.

Enligt 9 kap. 2 § PBL krävs bygglov för nybyggnad.

Trots kravet på bygglov i 9 kap. 2 § PBL krävs det inte bygglov för en ekonomibyggnad för jordbruk, skogsbruk, vattenbruk eller annan liknade näring, om åtgärden vidtas i ett område som inte omfattas av detaljplan, vilket framgår av 9 kap. 3 § PBL.

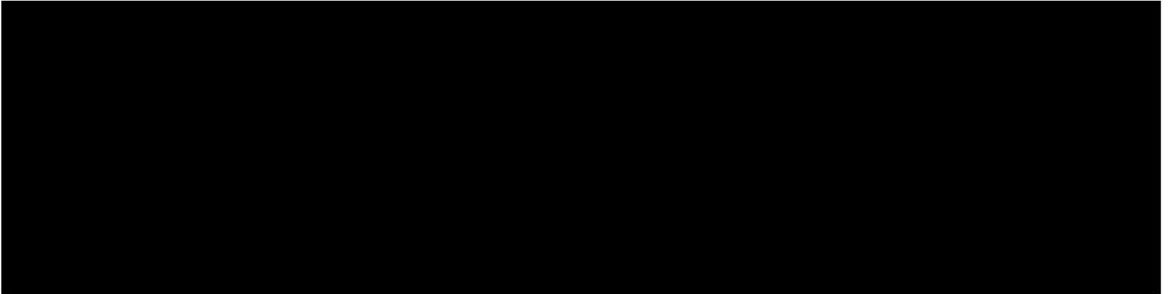
Enligt 11 kap. 51 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap PBL. Avgiftens storlek framgår av kap. 9 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Enligt 11 kap. 53a § PBL får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel.

Vid prövningen enligt första stycket ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

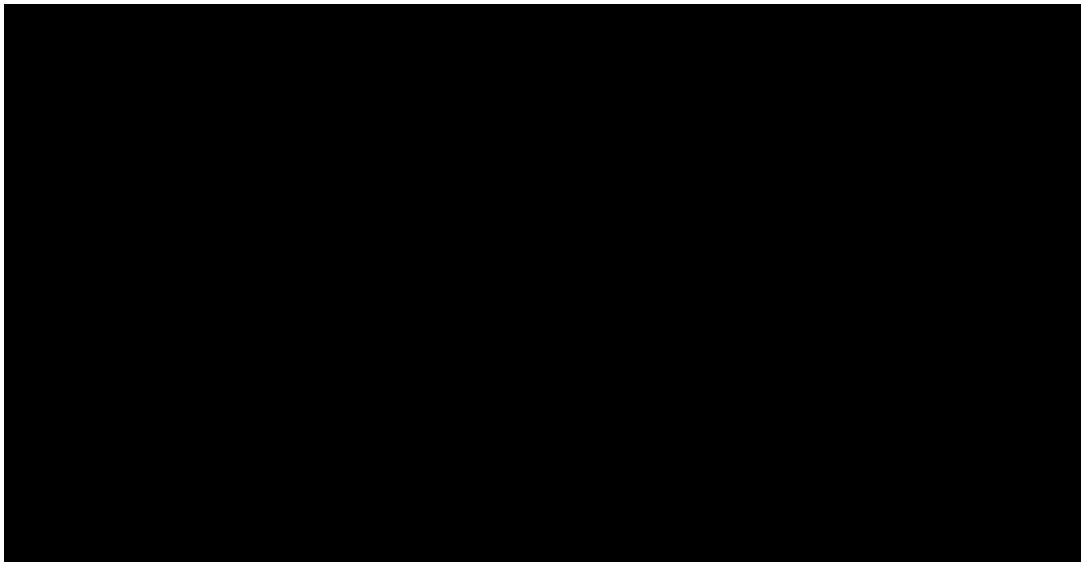
Bygglövsenhetens bedömning

Den avgiftsskyldige äger fyra fastigheter i trakten av Västerlanda som tillsammans utgör en bebyggd lantbruksenhet. I fastigheterna ingår en hektar skog, tre hektar åkermark och två hektar betesmark.

Tabellen redovisar de fyra fastigheterna den avgiftsskyldige ägare, markareal och byggnader som ingår i fastigheterna. Ärendet gäller en av de två maskinhallar anges som byggnader på fastigheten [REDACTED]

Den avgiftsskyldige bor och driver företaget [REDACTED] på fastigheten [REDACTED], vilket är en grannfastighet till fastigheten. Företaget är inhytt i tidigare gårdsbyggnader. På bostadsfastigheten finns även ett stall för två hästar. Hästarna är ingår inte någon näringsverksamhet. Öster om fastigheterna ligger bostadshus och Västerlanda förskola. Väster och norr om bebyggelsen ligger skog. Den avgiftsskyldiges skog och marker ligger cirka 2,3 kilometer (fågelvägen) väster om maskinhallarna.

Karta redovisar den avgiftsskyldiges markinnehav, skog (grön färg) och öppen mark (ljusgul färg). Tre av fastigheterna, [REDACTED] gränsat till varandra och ligger i Kyrkeby, strax öster om Västerlanda kyrka. Två av dessa fastigheter är bebyggda. Skogen och jordbruksmarken ligger ca 2,3 km väster om Kyrkeby. Notera att i kartan är den avgiftsskyldiges jordbruksmark klassad som öppen mark (ljusgul färg) och inte jordbruksmark (gul färg).

Det krävs inte bygglov för en ekonomibyggnad för jordbrukets och skogsbrukets behov, om åtgärden vidtas i ett område som inte omfattas av en detaljplan. Undantaget från lovplikten omfattar, enligt förarbetena till den byggnadslagstiftning som gällde före den äldre plan- och bygglagen (SOU 1945:15 s.22, prop. 1947:131 s. 166), endast de byggnader som omedelbart hänger samman med de aktuella näringarna. Det innebär att mejerier, slakterier, konserveringsfabriker, sågverk och växthus är exempel på byggnader som med hänsyn till sin storlek och övriga omständigheter ses som självständiga företag och därmed är bygglovspliktiga.

Jordbruk innebär en mänsklig aktivitet att bruka och bearbeta jord för att producera livsmedel och djurfoder. Det innefattar processer som markberedning som t.ex. utsäde och skörd, djurhållning för att säkerställa livsmedelsförsörjningen samt odling av råvaror för energiproduktion. Jordbruk i plan- och bygglagens mening är därför inte att likställa med Skatteverkets fastighetstaxering. Det räcker således inte att se till fastighetens taxering vid bedömning om en ekonomibyggnad är bygglovsbefriad. Hänsyn måste tas till om byggnaden behövs för att bedriva den pågående areella näringen. Fastighetsägaren har inte visat att åkermarken och betesmarken används för att producera livsmedel, djurfoder eller energiråvara.

Den avgiftsskyldige har uppgett att följande maskiner och fordon ska förvaras i maskinhallen; liten hjullastare, truck, traktor, tippkärra, saxlift, släpkärror, bandgrävare, plogar för snöröjning och skopor till traktorn. Därutöver ska det finnas en yta för vård och lagning av maskiner. Bygglovsenheten menar att föremålen främst är till för anläggningsarbete, vilket även styrks av att den avgiftsskyldige har berättat att flera av fordonen såsom brandgrävaren används vid markarbeten i samband med att vägar dräneras och nya skogsvägar anläggs. Därtill ansvarar fastighetsägaren för snöröjningen i trakten tillsammans med sin far och sina söner. Den avgiftsskyldige har gjort omfattande markarbeten på flera av sina fastigheter. Han har bland annat anlagt en damm på fastigheten [REDACTED] och för att kunna uppföra de två maskinhallarna på fastigheten marknivån justerats genom att berg har sprängts bort. Då den

avgiftsskyldige inte driver ett aktivt jordbruk är maskinerna och fordonen i första hand avsedda för markarbeten i samband med skötsel av vägar och andra anläggningsarbeten.

Kammarrätten prövade 2007 (målnummer 2006-3282) om en byggnad var att betrakta som en bygglovsbefriad ekonomibygnad. Byggnaden i domen hade vissa likheter med maskinhallen i detta ärende. Byggnaden var isolerad med en port. Invändigt saknades mellanväggar och i den förvarades bland annat diverse arbetsredskap och maskiner för jordbruksändamål. Till fastigheten hörde 15 hektar mark fördelat på åker och skog. Kammarrätten beaktar i sin dom att odlingsverksamheten liksom skogsbruket på fastigheten var av mycket begränsad omfattning och genererar endast blygsamma intäkter. Det faktum att planer fanns på att utöka verksamheten som bland annat utgjordes av frukt- och potatisodling ändrade inte domstolens bedömning att byggnaden inte var en bygglovsbefriad ekonomibygnad. Domstolen bedömde byggnadens utformning och placering och menade att den inte gav intryck av att utgöra komplement till jordbruk eller skogsbruk. Inte heller föranledde att fastigheten var klassad som lantbruksenhet en annan bedömning.

Jord- och skogsmarken som enligt fastighetsägaren är skälet till behovet av den nya maskinhallen är på sammanlagt 6 hektar. Maskinhallen är på 746 m². Därutöver finns ytterligare en maskinhall på cirka 1 500 m². Maskinhallarnas storlek antyder att de inte endast är uppförda för skogsbrukets behov. Den inkomst som skogen ger bedöms vara låg och står inte i proportion den förvaringsyta de två maskinhallarna ger. Inte heller bedöms skogsbruket ha behov av en så omfattande maskin- och fordonspark som enligt den avgiftsskyldige är skälet till att den nya maskinhallen har uppförts.

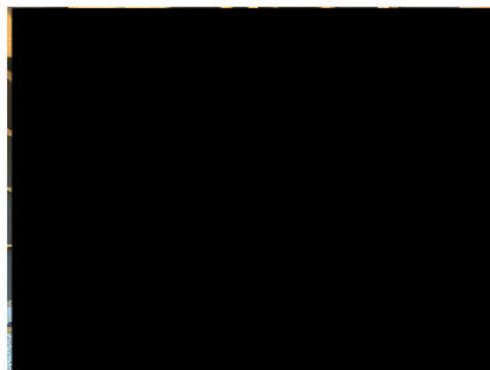
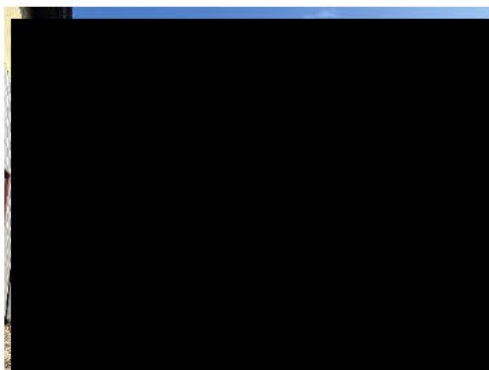
Maskinhallarna ligger på en egen fastighet, skild från bostadshus och markerna de ska tjäna. De omges av skog (som inte tillhör fastighetsägaren), bostadshus och gräsmatta. Även om fastigheterna ligger lantligt upplevs de inte tillhöra ett jord- eller skogsbruk. I den närmaste omgivningen ligger en bilverkstad, ett bygg- och markentreprenadföretag, en förskola och bostäder. Det saknas ladugård, stall, gödselstack, åkrar, betande djur och element som ensilagebollar och inhägnader som är karaktäristiska element för areella näringar. De två plåtklädda maskinhallarna bildar inte ett gårds- eller brukscenter. Bygglovsenheten menar att byggnaden inte kan betraktas som en bygglovsbefriad ekonomibygnad med hänsyn till byggnadens funktion, storlek, utformning och placering. Det finns därför skäl för samhällsnämnden att ta ut en byggsanktionsavgift för att maskinhallen har påbörjats utan lämnat startbesked.

I bygglovsenhetens bedömning, om maskinhallen är en bygglovsbefriad ekonomibygnad, har placeringen i förhållande till fastighetsgräns eller omgivningspåverkan inte fått någon betydelse då de kriterierna inte är avgörande om byggnaden ska ses som en ekonomibygnad eller inte.

Vidare bedömer bygglovsenheten att bygglov för maskinhallen sannolikt kan ges i efterhand då byggnaden trots sin storlek inte dominerar i landskapet och placeringen inte verkar påverka den närliggande omgivningen negativt, varför det finns skäl för ett lovföreläggande.

Maskinhallen är trots sin storlek en enkel byggnad som består av isolerade, reglade ytterväggar med fasadplåt. Det isolerade plåttaket vilar på öppna takstolar. Golvet består av grus. Invändigt är byggnaden enbart ett stort rum. Byggsanktionsavgiften bedöms inte stå i rimlig proportion till byggnadens utförande. Då den inte heller bedöms medföra någon betydande påverkan på omgivningen kan överträdelsen ses som mindre

allvarlig. Byggsanktionsavgiften föreslås sättas ner till hälften med stöd av 11 kap. 53 § PBL.

Maskinhallen, exteriör och interiör. Fotona är från bygglovsenhetens besiktning den 16 juni 2025.

Upplysningar

- Detta beslut kan överklagas, se bifogad information om *Hur man överklagar*.
- Om föreläggandet inte följs kan samhällsnämnden besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Emma Bönnestig
Bygglovshandläggare

Beslut delges:

Beslut efter ansökan om bygglov för förråd på fastigheten Västra Röd 1:9

Dnr MB-2025-441

Förslag till beslut

Bygglov för förrådsbyggnad i anslutning till avelsanläggning på fastigheten Västra Röd 1:9 ges inte.

Avgiften för beslutet: 11 970 kr.

Handlingar som tillhör beslutet

- Ansökan, dnr MB-2025-441-1
- Situationsplan, dnr MB-2025-441-19
- Fasader, dnr MB-2025-441-16
- Tjänsteskrivelse, daterad 2025-08-28

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Yttranden från SGI, dnr MB-2025-441-10
- Sökandes svar på kommunikering, dnr MB-2025-441-12

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov i efterhand för en uppförd förrådsbyggnad med en area på 16 m². Byggnaden har tidigare haft ett bygglov i ärendet MB-2023-101. Byggnaden kunde dock inte uppföras på den tidigare planerade platsen på grund av starkströmskablar i marken.

för kraftverksändamål och den aktuella platsen för byggnaden får enligt planen inte bebyggas.

Förrådet, med en annan placering, prövades och beviljades bygglov 2019. Dåvarande miljö- och byggnämnden beviljade bygglov med stöd av 9 kap 31c § punkt 1 plan- och bygglagen med motivering att *”ett livskraftigt laxbestånd bedöms innebära ett allmänt intresse”*.

Yttranden från remissinstanser

Statens geotekniska institut har inget att erinra på ansökan.

Yttrande från sakägare

Berörda sakägare på Edet 2:22, 2:44, 2:36, Hägern 1, 4 och 6 har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig. Inga synpunkter har inkommit.

Kommunicering

Inför beslutet har sökande getts möjlighet att ta del av förslag till beslut. Sökande har i korthet inkommit med information att den tidigare tänkta placeringen inte var möjlig på grund av en starkströmskabel i marken.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Vilka åtgärder som kräver lov samt bestämmelser gällande handläggningen av dessa ärenden framgår av plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Beslut rörande bygglov beslutas med stöd av 9 kap. 30 § och 31b §/31c § PBL. Avgiften fastställs med stöd av 12 kap. 8 § PBL och i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige.

Bygglovsenhetens bedömning

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot detaljplanen.

Enligt 9 kap. 31 b § PBL får, trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2, bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och avvikelsen är liten, eller åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

Det aktuella projektet i förhållande till plan- och bygglagen:

- Åtgärden är inte förenlig med detaljplanens syfte som föreskriver kraftproduktion på den aktuella platsen.
- Byggnationen avviker från detaljplanens bestämmelser då byggnaden placeras på byggförbudsområde.

Åtgärden är planstridig i sådan omfattning att detta inte kan godtas som en liten avvikelse enligt 9 kap. 31 b § 1 PBL.

Kommentar angående Miljö- och byggnämndens tidigare bygglovsbeslut från den 29 augusti 2019

Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får, enligt 9 kap. 31 c § PBL, bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen om åtgärden

1. är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller
2. innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen.

Av förarbetena till bestämmelsen i 9 kap. 31 c § PBL anges följande om allmänt intresse. Med allmänt intresse avses att byggnaden eller anläggningen ska vara till nytta för samhället eller en bredare allmänhet.

Samtidigt ska åtgärden vara förenlig med detaljplanens övergripande syfte. Det kan t.ex. vara frågan om att medge väderskydd vid busshållplatser, kiosker, toaletter, små förråd och transformatorstationer på olika allmänna platser.

Bygglovsenheten har svårt att bedöma ifall en livskraftig laxstam är att se som ett allmänt intresse. Oavsett borde laxodling kunna ske på annan plats längs med älven.

Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, också om åtgärden innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen, se 9 kap. 31 c § punkten 2 PBL.

Med att "verksamheten ska utgöra ett komplement till den användning som har bestämts i planen" avses att den kompletterande användningen inte bör tillåtas om den är dominerande i förhållande till den användning som anges i planen. Det är därför inte möjligt att helt och hållet ta i anspråk en byggnad som är avsedd för ett visst ändamål.

Bygglovsenheten bedömer att åtgärden inte är en liten avvikelse, den strider mot planens syfte och tillgodoser inte något allmänt intresse. Den är ej heller att se som ett komplement till den befintliga verksamheten. Förutsättningar att bevilja bygglov på grund 9 kap. 31 c § finns därmed inte.

Avgift

Avgift för handläggningen av ärendet tas ut enligt tabell A2.1 i taxan och utgörs av en bygglovsavgift på 11 970 kronor för en ej planenlig åtgärd.

Ansökan var komplett den 10 september 2025 vilket ger en handläggningstid på 8 veckor. Det finns därför inte skäl att sätta ner avgiften.

Faktura skickas separat.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Hans Tjäder
Bygglovshandläggare

Beslut delges
Fastighetens ägare

Beslut efter ansökan om bygglov för tillbyggnader av industribyggnader på fastigheten Pappersbruket 3

Dnr MB-2025-420

Förslag till beslut

1. Bygglov för tillbyggnad av lagerbyggnad med lager och skärmtak ges.
2. Bygglov för tillbyggnad av industribyggnad med vindskydd och ingrepp i bärande konstruktion ges.
3. Bygglov för tillbyggnad av industribyggnad med mur ges.
4. Bygglov för tillbyggnad av industribyggnad för hanteringen av returfiber ges inte.

För att genomföra åtgärderna krävs en kontrollansvarig. Kontrollansvarig är: [REDACTED] som är certifierad med behörighet K.

Avgiften för beslutet: 44 040 kr.

Handlingar som tillhör beslutet

- Nybyggnadskarta (situationsplan), dnr MB-2025-420-27
- Ritningsförteckning, dnr MB-2025-420-2
- Plan- och fasader invallning och vindskydd, dnr MB-2025-420-4
- Rivningsplan Bleach tower, dnr MB-2025-420-5
- Bleach tower nytt utseende, dnr MB-2025-420-6
- Hybrite förråd, plan 0, dnr MB-2025-420-19
- Hybrite förråd, takplan, dnr MB-2025-420-20
- Hybrite förråd, fasader mot söder och norr, dnr MB-2025-420-21
- Hybrite förråd, fasader mot väster och sydost, dnr MB-2025-420-22
- Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-22

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringsskarta
- Ansökan, dnr MB-2025-420-1
- Anmälan kontrollansvarig, dnr MB-2025-420-28
- Yttranden från remissinstans SGI, dnr MB-2025-420-36
- Sökandes/fastighetsägarens svar på kommunikering, dnr MB-2025-420-37
- Sökandes/fastighetsägarens kompletterandeyttrande, dnr MB-2025-420-38

Sammanfattning av ärendet

Ansökan gäller tre tillbyggnader, en mur och ett ingrepp i bärande konstruktion.

Murens syfte är att valla in en peroxidförvaring. Den blir 3 meter hög och vallar in en yta på 8 x 9,5 meter.

Ingreppet i bärande konstruktion innebär att man öppnar upp en yta i golvet, river delar av tak och väggar i bjälklaget i industribyggnaden för att sedan bygga upp bjälklaget på ett nytt sätt.

En åtgärd är tillbyggnad av förrådsbyggnad på sammanlagt 343,6 m² i form av ett lager i en våning och ett tak placerat på stolpar. Lagret är placerat på den västra sidan av förrådet och blir lägre än förrådet. Taket placeras på den södra sidan och får samma höjd som förrådet.

En åtgärd är en tillbyggnad av industribyggnad benämnt vindsydd. Byggnadsarean blir 48 m² och tillbyggnadens höjd blir 7 meter.

Störst blir industribyggnadens tillbyggnad i norr, 491 kvm i tre våningar. Tillbyggnaden får en byggnadshöjd/nockhöjd av 22,3 meter över medelmarknivån intill byggnaden, vilket är cirka 10 meter högre än själva industribyggnaden. Tillbyggnadens tänkta syfte är hantering av returfiber.

Tillbyggnaderna av förrådsbyggnaden, vindsyddet på industribyggnaden och muren av peroxidförvaringen är planenliga. Bygglov kan ges med stöd av 9 kap. 30 § PBL.

Den 22,3 meter höga tillbyggnaden av industribyggnaden är inte planenlig. Bygglov kan inte medges med stöd av 9 kap. 30, 31b eller c §§ PBL.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Ansökan gäller tre tillbyggnader, en mur och ett ingrepp i bärande konstruktion.

En åtgärd är en mur som ska valla in en peroxidförvaring. Muren blir 3 meter hög.

Ingreppet i bärande konstruktion innebär att man river delar av bjälklaget i industribyggnaden för att sedan bygga upp nytt bjälklag.

En åtgärd är tillbyggnad av förrådsbyggnad på sammanlagt 343,6 m² i form av ett lager i en våning och ett tak. Lagret är placerat på den västra sidan av förrådet och blir lägre än förrådet. Taket placeras på den södra sidan och får samma höjd som förrådet.

En åtgärd är en tillbyggnad av industribyggnad med ett vindsydd på 48 m².

Den största åtgärden är en tillbyggnad som är tänkt att användas för hantering av returfiber. Den placeras på den norra delen av industribyggnaden. Den är tänkt att bli 491,6 m² i tre våningar. Byggnadsdelen är tänkt att få en byggnadshöjd på 22,3 meter över medelmarknivån. Tillbyggnaden är i det närmaste 10 meter högre än befintlig byggnad.

Förutsättningar

För fastigheten gäller detaljplan Pappersbrukets industriområde med beteckning 15-LIS-611 som fastställdes 1978-02-03. Planens syfte är möjliggöra en utbyggnad av industriområdet. Marken ska användas för industriändamål. Detaljplanen reglerar byggnadshöjden till 12,0 meter. Där så prövas lämpligt får samhällsnämnden medge högre höjd, för mindre byggnadsdel.

Tillbyggnaderna av förrådsbyggnaden, vindsyddet på industribyggnaden och muren är planenliga.

Den 22,3 meter höga tillbyggnaden av industribyggnaden är inte planenlig.

Yttranden från remissinstanser

Statens Geotekniska institut (SGI) har inget att erinra mot åtgärderna.

Yttrande från sakägare

Berörda sakägare har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig. Fastighetsägare till fastigheterna Edet 2:35, Hanström 3:5, Fuxerna 6:10 och 6:28, Pappersbruket 4, Saturnus 2, 7 och 8 och Överbol 1:3 har bedömts vara berörda.

Inga negativa synpunkter har inkommit.

Kommunicering

Inför beslutet har sökande getts möjlighet att ta del av bedömningen och det som tillförts ärendet av andra.

Bygglövsenheten kontaktade sökande för att ge dem möjlighet ytterligare förklara varför den behöver vara så hög att den överskrider den tillåtna byggnadshöjden och varför den inte kan placeras där högre byggnadshöjd medges

Sökande har i korthet framfört följande:

- Byggnaden är nödvändig för att säkerställa hanteringen av returfiber.
- Byggnadens placering gör att den inte kommer att upplevas som att den sticker ut.
- Tillbyggnaden behöver placeras där den gör för att inte hamna för långt ifrån massaberedningen.
- Höjden är anpassad efter den utrustning den ska innehålla.

Synpunkterna bemöts under ”Bygglövsenhetens bedömning”.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Vilka åtgärder som kräver lov samt bestämmelser gällande handläggningen av dessa ärenden framgår av plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Beslut rörande bygglov beslutas med stöd av 9 kap. 30 § och 31b § PBL.

Kontrollansvarig godkänns med stöd av 10 kap. 9 § PBL.

Avgiften fastställs med stöd av 12 kap. 8 § PBL och i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige.

Bygglövsenhetens bedömning

Tillbyggnaderna av förrådsbyggnaden, vindskyddet på industribyggnaden och muren.

Åtgärderna bedöms överensstämma med detaljplanen. De är antingen byggnadsdelar som används för, eller som komplement till industriändamål. De är under 12 meter. Åtgärderna bedöms anpassas till befintlig bebyggelse och omgivningen.

Nämnden bedömer att föreslagen åtgärd uppfyller tillämpliga bestämmelser i 2 och 8 kap. PBL.

Tillbyggnaden för hantering av returfiber

Åtgärden avviker från detaljplanen avseende att byggnadshöjden överskrider de tillåtna 12 meterna med 10,3 meter.

Detaljplanen medger att där så prövas lämpligt får samhällsnämnden medge högre höjd för mindre byggnadsdel. Även om den tillkommande byggnadsarean är stor skulle den kunna ses som en mindre byggnadsdel i förhållande till den stora industribyggnaden. Byggnadshöjden är dock nästan dubbelt så stor som detaljplanen medger och gör att tillbyggnadens volym upplevs som dominerande och kan därigenom inte ses som en mindre byggnadsdel.

Enligt 9 kap 31b § PBL får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte om avvikelsen är liten eller om åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

I en dom i Mark- och miljööverdomstolen (MÖD 2015-06-22 mål nr P 10235–14) prövade man om tillåten byggnadshöjd på 19,5 meter kunde överskridas med 1 meter. Enligt detaljplanen framgick att ”Där förhållandena sådant påkalla, äger byggnadsnämnden medgiva mindre avvikelser”. Enligt domstolen skulle detaljplanens undantagsbestämmelse användas restriktivt. MÖD bedömde att överskridandet av högsta tillåtna byggnadshöjd med drygt 1 meter inte rymdes inom detaljplanens undantagsbestämmelse eller kunde bedömas som en liten avvikelse.

Åtgärden bedöms förenlig med detaljplanens syfte men en avvikelse som gör åtgärden nästan dubbelt så hög som tillåts kan inte ses som liten. Åtgärden bedöms därmed inte heller ha en begränsad omfattning.

Enligt 9 kap 31 c § PBL får, efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut, bygglov utöver vad som följer av 31 b § ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden

1. är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller
2. innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen.

I det här fallet är sökande ett företag och kan inte anses representera det allmänna intresset och ett gemensamt behov kan det inte anses vara då ingen utöver sökande kan dra nytta av åtgärden. Det är en del av verksamheten och kan inte ses som ett komplement.

Tillbyggnaden bedöms därmed inte tillgodose ett angeläget gemensamt behov eller allmänt intresse eller utgöra ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen.

Då åtgärdens avvikelse inte kan bedömas helt överensstämma en något av punkter för undantag eller som en liten avvikelse kan inte bygglov för tillbyggnaden medges.

Avgift

Avgift för handläggningen av ärendet tas ut enligt tabell A2.6 i gällande taxa beslutad av kommunfullmäktige och utgörs av en bygglovsavgift på 19 640 kr för ej planenlig åtgärd samt av en avgift för start- och slutbesked med tekniskt samråd på 24 400 kr.

Ansökan var komplett den 17 juli 2025 vilket ger en handläggningstid på 18 veckor. Handläggningstiden har förlängts med 10 veckor till sammanlagt 20 veckor. Det finns därför inte skäl att sätta ner avgiften.

Faktura skickas separat.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.
- Ett bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
- Beslut om bygglov, rivningslov eller marklov får verkställas först fyra veckor efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar. Det gäller även om beslutet inte har vunnit laga kraft.
- Om byggstart sker innan beslut om bygglov har vunnit laga kraft sker detta på byggherrens egen risk.
- Åtgärden får inte påbörjas innan samhällsnämnden lämnat ett startbesked.
- Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Information om tekniskt samråd skickas separat.
- Innan åtgärden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats, om inte något annat framgår av detta beslut.
- Åtgärden ska utföras enligt de ritningar som tillhör beslutet. Vid ändringar ska ny ansökan lämnas in. Inga ändringar får ske innan ett nytt lov har beviljats.
- Byggherren ansvarar för att åtgärden utförs enligt kraven i plan- och bygglagstiftningen.

Henrik Wüst
Bygglovshandläggare

Beslutet delges med förenklad delgivning:
Sökanden

Beslut skickas till:
Fastighetsägaren
Kontrollansvarig för kännedom

Beslutet meddelas
Fastighetsägarna till Edet 2:35, Hanström 3:5, Fuxerna 6:10 och 6:28, Pappers bruket 4, Saturnus 2, 7 och 8 och Överbol 1:3

Beslutet kungörs
Post- och Inrikes Tidningar

Beslut efter ansökan om bygglov för nybyggnad av enbostadshus och garage på fastigheten Hältorp 1:29

Dnr MB-2025-406

Förslag till beslut

Bygglov för nybyggnad av enbostadshus med garage ges.

Beräknat värde för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadens fasad är: 52 dB

Beräknat värde för omgivningsbuller vid uteplats är: 48 dB

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Kontrollansvarig är: [REDACTED],
[REDACTED], som är certifierad med behörighet N.

Avgiften för beslutet: 36 950 kr.

Handlingar som tillhör beslutet

- Nybyggnadskarta (situationsplan), dnr MB-2025-406-17
- Markplaneringsritning, dnr MB-2025-406-19
- Fasadritning sydöst och nordväst, dnr MB-2025-406-8
- Fasadritning sydväst och nordöst, dnr MB-2025-406-9
- Fasadritning syd och norr garage, dnr MB-2025-406-5
- Fasadritning väst och öst garage, dnr MB-2025-406-6
- Plan- och sektionssritning, dnr MB-2025-406-4
- Plan- och sektionssritning garage, dnr MB-2025-406-3
- Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-13, dnr MB-2025-406-35

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringsskarta
- Ansökan, dnr MB-2025-406-14
- Anmälan kontrollansvarig, dnr MB-2025-406-18
- Yttranden från Trafikverket, dnr MB-2025-406-32
- Yttrande från sakägare på fastigheten Hältorp 1:10 dnr MB-2025-406-29
- Yttrande från sakägare på fastigheten Hältorp 1:27 dnr MB-2025-406-30
- Yttrande från sakägare på fastigheten Hältorp 1:27 dnr MB-2025-406-31
- Sökandes svar på kommunikering, dnr MB-2025-406-34
- Bullerutredning, dnr MB-2025-406-16
- Riskanalys, dnr MB-2025-406-23
- Vibrationsutredning, dnr MB-2025-406-22

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av enbostadshus och garage på fastigheten Hältorp 1:29. Huset blir 172,2 m² och byggs i en våning med sadeltak med en lutning på 22 grader. Garaget blir 77 m² i ett plan med sadeltak med 22 graders lutning. Fasadmaterial för båda byggnaderna blir liggande träpanel som målas röd. Taktäckning blir svarta betongpannor. Färdig golvhöjd ligger på +33,5 m för huset och +34,3 för garaget.

Tillfartsvägen anläggs från befintlig grusväg som ansluter till Hedevägen.

Platsen ligger öster om E45 i höjd med Lödöse. Platsen är idag bevuxen med gräs, sly och enstaka träd och ligger i anslutning till tre befintliga bostadsfastigheter i norr och nordväst. Platsen bedöms inte ha några särskilda naturvärden.

Det finns inget gällande förhandsbesked varför lokaliseringsprövning görs i detta ärende.

Den aktuella marken utgörs av en öppen yta som gränsar till ett fåtal bostadshus och skog.

Marken är inte att betrakta som bruksbar jordbruksmark.

Platsen påverkas av buller, vibrationer och stomljud från Norge/Vänerbanan men bedöms genom rekommenderade åtgärder i utredningar och analyser, komma att uppfylla de krav som ställs för att få bygga på platsen.

Miljöenhetens bedömning är att avloppsfrågan går att lösa och därför inte är ett hinder mot att bygglov ges.

Hänsyn bedöms tas till de synpunkter som inkommit i samband med grannhöranden.

Ansökan är förenlig med översiktsplanen, och bygglovsenheten gör bedömningen att lokaliseringen är lämplig och att byggnationen utgör ett lämpligt komplement till den byggnation som finns i området samt att den inte medför någon betydande olägenhet för omgivningen.

Sammanfattningsvis bedöms förutsättningar för bygglov finnas.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Ansökan avser nybyggnad av enbostadshus och garage på fastigheten Hältorp 1:29. Huset blir 172,2 m² och byggs i en våning med sadeltak med en lutning på 22 grader. Garaget blir 77 m² i ett plan med sadeltak med 22 graders lutning. Fasadmaterial för båda byggnaderna blir liggande träpanel som målas röd. Taktäckning blir svarta betongpannor. Färdig golvhöjd ligger på +33,5 m för huset och +34,3 för garaget.

Tillfartsvägen anläggs från befintlig grusväg som ansluter till Hedevägen.

Platsen ligger öster om E45 i höjd med Lödöse. Platsen är idag bevuxen med gräs sly, och enstaka träd och ligger i anslutning till tre befintliga bostadsfastigheter i norr och nordväst. Platsen bedöms inte ha några särskilda naturvärden.

Det finns inget gällande förhandsbesked varför lokaliseringsprövning görs i detta ärende.

Förutsättningar

Fastigheten ligger utanför detaljplanelagt område. Översiktsplanen (ÖP2012) anger generella rekommendationer för hur marken ska användas då det i området som utgörs

av en del av kommunens landsbygd där starka konkurrerande intressen inte föreligger. Enstaka bostäder får tillkomma efter lämplighetsbedömning.

Rekommendationen innebär att ansökan är förenlig med översiktsplanen.

Planeringsunderlag

Radon: Normal/Hög

Yttranden från remissinstanser

Trafikverket har hörts som remissinstans och har inkommit med yttrande, se bifogat yttrande.

Yttrande från sakägare

Berörda sakägare har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig. Fastighetsägare till Hältorp 1:10, 1:27 och 1:30 har bedömts vara berörda.

Synpunkter har inkommit från Hältorp 1:10 (1 av 2) och 1:27 som i korthet framfört följande:

- Befintlig avloppsanläggning och dagvatten, brunn och elledning behöver tas hänsyn till i samband med byggnation.
- Geoteknisk utredning bör göras.

Synpunkterna bemöts under ”Bygglovsenhetens bedömning”.

Kommunicering

Inför beslutet har sökande getts möjlighet att ta del av bedömningen och det som tillförts ärendet av andra. Sökande har i korthet framfört följande:

- Avloppsanläggning och brunn kommer inte påverkas negativt av byggnationen, utan hänsyn kommer att tas till dessa.
- Elledning kommer att förläggas under mark.
- Geoteknisk utredning kommer att utföras.

Synpunkterna bemöts under ”Bygglovsenhetens bedömning”.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Vilka åtgärder som kräver lov samt bestämmelser gällande handläggningen av dessa ärenden framgår av plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Beslut rörande bygglov beslutas med stöd av 9 kap. 31 § PBL.

Om ett bygglov avser nybyggnad eller tillbyggnad av en bostadsbyggnad utanför ett område med detaljplan ska det om det behövs med hänsyn till bullersituationen framgå beräknade värden för omgivningsbuller. Det framgår av 9 kap. 40 § PBL

Kontrollansvarig godkänns med stöd av 10 kap. 9 § PBL.

Avgiften fastställs med stöd av 12 kap. 8 § PBL och i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige.

Bygglovsenhetens bedömning

Den aktuella marken utgörs av en öppen yta som gränsar till ett fåtal bostadshus och skog.

Marken är inte att betrakta som bruksbar jordbruksmark.

Platsen påverkas av buller, vibrationer och stomljud från Norge/Vänerbanan men bedöms genom rekommenderade åtgärder i utredningar och analyser komma att uppfylla de krav som ställs för att få bygga på platsen.

Miljöenhetens bedömning är att avloppsfrågan går att lösa och därför inte är ett hinder mot att bygglov ges.

Hänsyn bedöms tas till de synpunkter som inkommit i samband med grannhöranden.

Ansökan är förenlig med översiktsplanen, och bygglovsenheten gör bedömningen att lokaliseringen är lämplig och att byggnationen utgör ett lämpligt komplement till den byggnation som finns i området samt att den inte medför någon betydande olägenhet för omgivningen.

Den sökta åtgärden förutsätter inte planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §§ PBL och uppfyller tillämpliga bestämmelser i 2 och 8 kap. PBL.

Sammanfattningsvis bedöms förutsättningar för bygglov finnas.

Avgift

Avgift för handläggningen av ärendet tas ut enligt tabell A1.1 i taxan och utgörs av en bygglovsavgift på 18 010 kr åtgärd utanför planlagt område, avgift för handläggning av lokaliseringsprövning på 5 000, samt av en avgift för start- och slutbesked med tekniskt samråd på 13 940 kr.

Ansökan var komplett den 2 september 2025 vilket ger en handläggningstid på 10 veckor. Det finns därför inte skäl att sätta ner avgiften.

Faktura skickas separat.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.
- Ett bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
- Beslut om bygglov, rivningslov eller marklov får verkställas först fyra veckor efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar. Det gäller även om beslutet inte har vunnit laga kraft.
- Om byggstart sker innan beslut om bygglov har vunnit laga kraft sker detta på byggherrens egen risk.
- Åtgärden får inte påbörjas innan samhällsnämnden lämnat ett startbesked.
- Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Information om tekniskt samråd skickas separat.
- Innan åtgärden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats, om inte något annat framgår av detta beslut.
- Åtgärden ska utföras enligt de ritningar som tillhör beslutet. Vid ändringar ska ny ansökan lämnas in. Inga ändringar får ske innan ett nytt lov har beviljats.

- Byggherren ansvarar för att åtgärden utförs enligt kraven i plan- och bygglagstiftningen.

Henrik Wüst
Bygglovshandläggare

Beslut skickas till
Sökanden
Fastighetsägaren
Kontrollansvarig för kännedom

Beslutet delges
Fastighetsägarna till Hältorp 1:10 [REDACTED] och 1:27

Beslutet meddelas
Fastighetsägarna till Hältorp 1:10 [REDACTED] och 1:30
Trafikverket

Beslutet kungörs
Post- och Inrikes Tidningar

Byggnation av en hundrastgård i Lödöse

Dnr SAN 2025/463

Sammanfattning

På samhällsnämnden 2025-05-27 beslutades att ge Stadsmiljöenheten i uppdrag att inkomma med underlag för att bygga en hundrastgård i Lödöse, likt och jämte beslut om att uppföra en hundrastgård på ca 600–800 kvm utan extra faciliteter på fastigheten LILLA EDET EDET 2:44 (östra älvkanten, norra Lilla Edet).

Lokalisering

Sektorn har tagit fram ett förslag till lokalisering för uppförande av en hundrastgård i Lödöse på Göteborgsvägen/Klostergatan (Klostret 6:95), ”Rosa kiosken”. Förslaget utgår i all väsentlighet från tillgänglighet, läge, drift och samhällsnytta.

Ytterligare lokaliseringar som varit med i framtagandet av lämplig plats för lokalisering av hundrastgården är:

(Tingberg 4:137), ”Grönytan vid Tingbergsskolan” samt
(Tingberg 3:47), ”Grusplan på Heden” (*tidigare e-förslag*).

Förslagen redogörs för i ”Förslag till lokalisering hundrastgård i Lödöse”

Planmässiga förutsättningar

Enligt gällande detaljplaner från 1955, 2006 respektive 1992, är de föreslagna områdena utpekade som allmän platsmark park respektive kvartersmark planerad för idrottsplats. Att uppföra en hundrastgård på någon av ytorna är förenligt med detaljplanen och kräver inget bygglov. Dock krävs tillstånd från Länsstyrelsen för schaktning inom förslaget område 1.”Rosa Kiosken” och 2.”Grönytan vid Tingbergsskolan”, då de både ligger inom markerat område för fornlämning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-21

”Förslag till lokalisering hundrastgård i Lödöse 251021”

Samhällsnämndens protokoll från 2025-05-27, ärende § 53, Utveckling av östra älvkanten, norra Lilla Edet

Ekonomisk bedömning

Investeringskostnaden för de tre föreslagna lokaliseringarna av hundrastgård i Lödöse spannar mellan ca 350 000 kr – 500 000 kr och bedöms budgetmässigt inte kunna inrymmas inom 2025 års beviljade investeringsanslag. Rimligt är dock att själva

uppförande av en hundrastgård i Lödöse planläggs till våren 2026, och då finansieras av investeringsmedel som skall allokteras/fördelas i fastställande av verksamhetsplan och budget för 2026. Driftskostnaden för en hundrastgård i Lödöse bedöms inrymmas inom befintlig driftsbudget för 2026.

Sociala konsekvenser

Att som kommun ska avsätta allmän plats för hundrastgårdar är ingen självklarhet, men visar på hänsyn till många olika intressen och önskemål. Hundar har ett behov av att springa lösa, utan koppel, för att få leka, träna och lära sig socialisera med andra hundar på ett säkert sätt. Alla hundar har unika individuella behov, preferenser och personligheter men gemensamt är att de mår fysiskt och psykiskt bra av att få röra på sig. Vidare erbjuder en hundrastgård en inkluderande möjlighet för till exempel äldre eller personer med begränsad rörlighet, som annars kanske inte har fysisk kapacitet att släppa sin hund varsomhelst, att rasta och aktivera sin hund.

I Sverige går det 9,4 invånare på en hund (mars 2025) - tillsammans mer än 1.1 miljoner hundar i Sverige totalt. Andelar hundar per hundrastgård per hund varierar stort mellan landets kommuner, i medeltal går det 1 280 hundar per rastgård men variationerna är såklart stora givet förutsättningarna som råder i respektive kommun.

En tillräcklig storlek, minst 500 kvm, samt en väl fungerande drift och underhåll av en hundrastgård är en grundförutsättning för ett lyckosamt koncept när beslut om uppförande av en hundrastgård ska tas.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden beslutar att ge Stadsmiljöenheten i uppdrag att bygga en hundrastgård på ca 600–800 kvm utan extra faciliteter på fastigheten Klostret 6:95 i Lödöse.

Ivana Egert
Sektorchef

Beslut expedieras till
Ivana Egert, sektorchef
Enhetschef stadsmiljö, Martin Andersson

Samhällsnämnden protokoll 2025-05-27

§ 53

Utveckling av östra älvkanten, norra Lilla Edet

Dnr SAN 2025/126

Sammanfattning

På samhällsnämnden 2025-04-25 återremitterades ärende § 36 i punkt 2 och 3 till sektor samhälle med uppdrag att återkomma med ett kostnadsunderlag. Punkt 2 avser att skapa en trivsamt vistelseplats för allmänheten på fastigheten LILLA EDET EDET 2:44 och punkt 3 att upprusta gångstråket utefter älven norrut.

Vistelseplats

Området är vackert beläget i direkt anslutning till älven och det finns ett gångstråk som passerar platsen. Här finns potential att skapa en vistelseplats där alla medborgare och besökare kan njuta av älvrummet. Föreslagna faciliteter är flera bänkar/bänkbord, 2 st grillplatser samt några solstolar.

Gångstråk

Utefter östra älvkanten finns idag en gångstig från Göta Älvbron (Inlandsbron) och norrut till Rasta, ca 1,5 km. Genom att förbättra denna skulle tillgängligheten till älven förbättras både för hundägare och för övriga invånare och besökare. Det skulle då finnas ett sammanhängande promenadstråk på dryga 3 km utefter älven från Ellbo i söder till Rasta i norr. Stråket skulle även utgöra en möjlighet till rekreation för de som väljer att stanna till vid Rasta. Genomförbarheten kan vara begränsad på vissa delsträckor och kan därför behöva utgå.

Förutsättningar

Enligt gällande detaljplan, från 1980, är det föreslagna området utpekad som allmän plats park. Att uppföra en vistelseplats är förenligt med detaljplanen och kräver inget bygglov.

Beslutsunderlag

Samhällsnämndens arbetsutskott § 51/2025

Tjänsteskrivelse daterad 2025-05-02

Beslut samhällsnämndens protokoll från 2025-04-25, ärende § 36, Utveckling av östra älvkanten, norra Lilla Edet

Ekonomisk bedömning

Investeringskostnaden bedöms i dagsläget uppgå till ca 300 000 kr för vistelseplatsen, och ca 200 000 kr för gångstråket. Budgetmässigt bör investeringen tas från posten Ofördelat anslag, vilket i så fall innebär att den posten är förbrukad i årets budget. Projekten ryms dock inom den totala investeringsramen som tilldelats Stadsmiljöenheten.

Samhällsnämnden protokoll 2025-05-27

Driftskostnaden för föreslagna åtgärder bedöms uppgå till ca 50 000 kr/år varav ca 50 % av kostnaden utgörs av egen arbetstid.

Sociala konsekvenser

Att skapa platser för vistelse och möten i det offentliga rummet är positivt utifrån ett socialt perspektiv. Risken att platsen skulle dra till sig ett klientel av personer som kan upplevas som störande av närboende och förbipasserande bedöms som överhängande. Detta kan dock anses vara den minst olämpliga platsen jämfört andra offentliga platser i centrala Lilla Edet.

Sammantaget gynnar förslaget tillgängligheten till platsen och till älvrummet. Naturnära platser kan på sikt öka intresset och engagemanget både för närmiljön, samhället i stort och för miljöfrågor. Att skapa platser där människor kan mötas i det offentliga rummet ger alla människor lika möjligheter att umgås, mötas och ta del av samhällslivet, vilket i sin tur är bra ur ett jämställdhetsperspektiv.

Ajournering kl. 10.25-10.50.

Yrkanden

Andreas Freiholtz (SD) yrkar bifall till punkt 1 och 2 samt avslag på punkt 3.

Mona Burås (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att bildningsnämnden bifaller arbetsutskottets förslag.

Beslut

1. Samhällsnämnden beslutar att ge Stadsmiljöenheten i uppdrag att skapa en trivsam vistelseplats för allmänheten med bänkar, bord och grillar på fastigheten LILLA EDET EDET 2:44.
2. Samhällsnämnden beslutar att ge Stadsmiljöenheten i uppdrag att upprusta gångstråket utefter älven från vistelseplatsen på fastigheten LILLA EDET EDET 2:44 och norrut till Rasta, ca 1,5 km.
3. Samhällsnämnden beslutar att ge Stadsmiljöenheten i uppdrag att uppföra en hundrastgård på ca 600-800 kvm utan extra faciliteter på fastigheten LILLA EDET EDET 2:44 och att återkomma med ett underlag för att bygga en hundrastgård i Lödöse med motsvarande standard.

LILLA EDETS
KOMMUN

Samhällsnämnden protokoll 2025-05-27

Reservation

Andreas Freiholtz (SD), Jari Kalliomäki (SD), Lorentz Lindell (SD), Daniel Martinsson (SD) och Stefan Larsson (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet expedieras till

Anna Berlin, enhetschef Stadsmiljö, anna.berlin@lillaedet.se

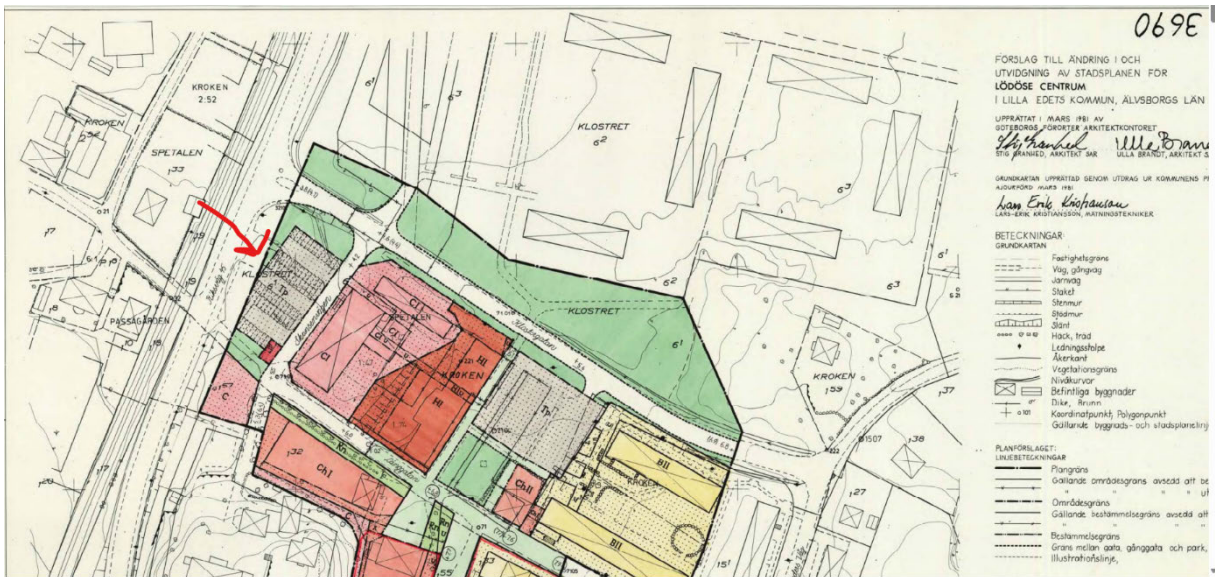
Beslutet skickas för kännedom till

Produktionsledare Axel Friis axel.friis@lillaedet.se

Produktionsledare Jarno Tuovinen jarno.tuovinen@lillaedet.se

Plats	Beskrivning	Fördelar	Nackdelar	Uppskattad kostnad
1. Rosa Kiosken (Göteborgsvägen / Klostergatan)	Belägen intill Lödöse torg, i centralt läge. Enligt gällande detaljplan ska parkering anläggas på den intilliggande ytan under 2026. Bygglövsenheten har bekräftat att hundrastgård är tillåten på platsen.	<ul style="list-style-type: none"> • Centralt läge med närhet till flerbostadshus och Lödöse torg. • Parkering i direkt anslutning till området. • Befintlig gångbana – ingen ny behöver anläggas. • Lämplig ur medborgarperspektiv med förväntad hög användning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tillstånd krävs från Länsstyrelsen för schaktning inom området 	ca 350 000 kr
2. Grönytan vid Tingbergsskolan	Plats i anslutning till skolområdet, i ett lugnt bostadsområde.	<ul style="list-style-type: none"> • Lättillgänglig till fots för boende i närområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Saknar parkering i direkt anslutning. • Besökare behöver passera skolområdet, vilket kan upplevas olämpligt under skoltid. • Hela ytan består av gräs som behöver grusas. • Grusväg behöver anläggas för tillgänglighet. • Tillstånd krävs från Länsstyrelsen för schaktning inom området 	ca 500 000 kr
3. Grusplan vid Heden (tidigare e-förslag)	Belägen vid Heden, omgiven av natur, gångstråk och spår.	<ul style="list-style-type: none"> • Inget tillstånd krävs från Länsstyrelsen för schaktning inom området. 	<ul style="list-style-type: none"> • Begränsad tillgänglighet för bilburna besökare. • Omges av villabebyggelse där hundägare redan har tillgång till egna tomter. • Ytan används årligen för cirkus och evenemang. • Bedöms ge låg nyttjandegrad. 	ca 350 000 kr

Rosa Kiosken (Klostret 6:95)

Tingbergsskolan (Tingberg 4:137)

Heden (Tingberg 3:47)

Drift- och personalbyggnad för VA-enheten

Dnr SAN 2023/299

Sammanfattning

Förvaltningen fick under hösten 2023 i uppdrag att utföra en förstudie i enlighet med gällande investeringsprocess avseende en ny driftbyggnad vid Ellbo reningsverk. Förvaltningen fick därefter, 2024-06-04 § 135, i uppdrag av kommunstyrelsen att beställa projektering av en ny drift- och personalbyggnad vid Ellbo reningsverk.

Parallellt med förstudien av den nya driftbyggnaden uppstod behovet av att snabbt åtgärda brister i arbetsmiljö och säkerhet i den befintliga drift- och personalbyggnaden.

För att tillgodose bristerna i arbetsmiljö och säkerhet planerades en ersättning av den befintliga driftbyggnaden med en modullösning från Indus. De nya modulerna installerades i början av 2025 och har nu säkerställt att tidigare brister i arbetsmiljö och säkerhet är åtgärdade.

Den byggnad som för närvarande hyrs in har visat sig väl motsvara verksamhetens behov och har därmed ersatt det tidigare identifierade behovet av att uppföra en ny personalbyggnad. Med hänsyn till detta bedöms det inte längre finnas något behov av nybyggnation i nuläget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-17

Utköpsoption Indus inkommen 2025-03-06

Ekonomisk bedömning

Investeringsutgift för modullösning

Efter den avtalade hyresperioden om fyra år, med slutdatum 2028-12-20, finns antingen möjlighet att förlänga hyresavtalet alternativt utnyttja en utköpsoption. Denna option ger kommunen möjlighet att förvärva modulerna till ett fastställt pris om 4 700 tkr.

Driftkostnad för modullösningen

Den totala hyreskostnaden för modulerna under hyresperioden uppgår till 3 716 tkr. Därutöver tillkommer redan upparbetade kostnader för framtagande av ny personalbyggnad om 1 341 tkr.

Investeringsutgift beslutad lösning ny personalbyggnad

Det tidigare beslutade alternativet, som innebär nybyggnation av en permanent personalbyggnad, beräknas medföra en total investeringsutgift om cirka 40 000 tkr. Denna utgift kan ställas i relation till utköpspriset för modulerna om 4 700 tkr.

Sociala konsekvenser

Den aktuella byggnaden som för närvarande hyrs in bidrar till att åtgärda tidigare identifierade brister i arbetsmiljön och uppfyller därmed ställda krav på en god och säker arbetsmiljö för berörd personal.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta att det tidigare projektet avseende ny permanent drift och personalbyggnad för VA-enheten avslutas.

Ivana Egert
Sektorchef

Beslut expedieras till
VA-chef Claes-Henric Hirschfeldt
Sektorchef Ivana Egert

Rättelse i avfallstaxan 2026

Dnr SAN 2025/83

Sammanfattning

Under rubriken ”Gemensamt hämtställe” i den antagna Avfallstaxan 2026, daterad 2025-03-25, har felaktiga belopp angetts vid helårabonnemang samt sommarabonnemang.

Beloppen har felaktigt uppräknats med moms två gånger vilket upptäcktes internt när vi kontrollerade samtliga belopp inför inläsning i våra system.

Tabell 01 visar de tidigare felaktiga beloppen samt förslag på de rätta justerade beloppen. Alla belopp är angivna i svenska kronor

Abonnemang	Felaktiga belopp exkl moms	Felaktiga belopp inkl moms	Justerat belopp exkl moms	Justerade inkl moms
Helår	991,00	1239,00	792,80	911,00
Sommar	457,00	572,00	356,60	457,00

Tabell 01

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-29

Ekonomisk bedömning

Sektorn bedömer att det inte finns någon negativ ekonomisk konsekvens av rättelsen då det är felaktiga avgiftsbelopp som ska justeras. Rättelsen går i linje med framtagandet och redan antagen avfallstaxa för 2026.

Sociala konsekvenser

Sektorn bedömer att förslaget till beslut inte medför några sociala konsekvenser.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta rättelsen av Avfallstaxan 2026, daterad 2025-03-25.

Ivana Egert
Sektorchef

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Ulf Nilsson, enhetschef avfall och återvinning
Ivana Egert, Sektorchef samhälle.